

**STRATEGIA ROZWOJU GMINY KODRĄB
NA LATA 2015-2023**

Kodrąb, listopad 2015 r.

SPIS TREŚCI

1	Wprowadzenie.....	7
2	Stan i uwarunkowanie rozwoju	11
2.1	Podsumowanie realizacji celów zawartych w Planie Rozwoju Lokalnego na lata 2007-2013.....	11
2.2	Analiza otoczenia społeczno-gospodarczego	13
2.3	Liczba i struktura ludności	16
2.4	Bezrobocie	20
2.5	Oświata i edukacja	22
2.6	Rozwój gospodarczy	23
2.7	Pomoc społeczna	24
2.8	Kultura i sport	27
2.9	Turystyka.....	33
2.10	Opieka zdrowotna.....	44
2.11	Stan środowiska przyrodniczego.....	45
2.12	Rolnictwo.....	46
2.13	Infrastruktura	49
2.14	Bezpieczeństwo	51
3	Dochody i wydatki gminy	54
4	Wyniki konsultacji społecznych prowadzonych w formie badania ankietowego.....	57
5	Strategia Rozwoju, a inne dokumenty strategiczne	74
6	Analiza SWOT	77
7	Wizja rozwoju	90
8	Strategiczna polityka rozwoju	90
9	Realizacja strategii	100
10	Źródła i instrumenty finansowe realizacji Strategii.....	100
11	System monitorowania Strategii.....	101
12	Bibliografia i netografia	102

GMINA KODRĄB

Bożena Krawczyk - Wójt

Lidia Sznelińska - Sekretarz

Ewa Ziemnica - Skarbnik

Urząd Gminy Kodrąb

ul. 22 Lipca 7, 97-512 Kodrąb

Radni Rady Gminy Kodrąb kadencji 2014 - 2018

Przewodniczący Rady Gminy

Tadeusz Cieciura

Wiceprzewodniczący Rady Gminy

Katarzyna Owczarek

Marian Starostecki

1. Buss Janusz
2. Florkiewicz Wojciech
3. Gaik Małgorzata
4. Gryglewski Sławomir
5. Kaczmarczyk Urszula
6. Mikołajczyk Mariusz
7. Rabęda Mirosław
8. Rudek Andrzej
9. Pająk Sławomir
10. Skura Iwona
11. Śliwa Ryszard
12. Wierzbicki Grzegorz

**Opracowanie wykonano
przy współpracy**

GRANTS Consulting Sp. z o.o.

Bartosz Supeł

Marta Supeł

oraz

Pracowników Urzędu Gminy Kodrąb

**Referatu Gospodarki Przestrzennej, Ochrony Środowiska
i Inwestycji**

Drodzy Mieszkańcy i Przyjaciele Gminy Kodrąb !

Z ogromną satysfakcją przekazuję na Państwa ręce **Rozwoju Gminy Kodrąb na lata 2015-2023**. Jest to efekt naszych kilkumiesięcznych prac, których celem było przygotowanie aktualnego strategicznego dokumentu dla naszej małej ojczyzny. Dzięki niemu otwiera się szansa skutecznego aplikowania o środki europejskie w nowej, rozpoczętej właśnie perspektywie finansowej na lata 2014 - 2020. Przygotowana Strategia jest dla nas bardzo ważna, gdyż pokazuje kierunki rozwoju oraz zawiera plan zadań, jaki będziemy wdrażać w nadchodzących latach. Zamierzamy efektywnie pozyskiwać fundusze unijne oraz poprawiać jakość życia mieszkańców gminy Kodrąb. Perspektywa Unii Europejskiej na lata 2014 – 2020 będzie dla nas wszystkich czasem wyłożonej pracy, która dzięki wspólnym wysiłkom zaowocuje poprawą jakości życia.

Dziękuję wszystkim, którzy włączyli się w proces tworzenia Strategii Rozwoju Gminy Kodrąb. Serdecznie zapraszam do lektury.

Bożena Krawczyk
Wójt

Kodrąb, listopad 2015

1 Wprowadzenie

Strategia rozwoju jest dokumentem planistycznym oraz programem gospodarczym, którego głównym celem i założeniem jest przedstawienie scenariusza rozwoju dla jednostki samorządu terytorialnego. Strategia w horyzoncie czasowym obejmuje okres programowania Unii Europejskiej zgodnie z perspektywą finansową na lata 2014 - 2020. Mając na uwadze zasadę n+3 niniejsza strategia została przygotowana na lata 2015 - 2023. Stworzenie programu w formie strategii jest związane z potrzebą i wymogiem zmieniającej się sytuacji makroekonomicznej oraz społeczno-gospodarczej gminy Kodrąb, województwa łódzkiego, Polski oraz Europy. Jest to nieodłącznie powiązane z rozpoczęciem nowego okresu programowania Unii Europejskiej oraz możliwościami związanymi z pozyskiwaniem funduszy strukturalnych w perspektywie finansowej na lata 2014 - 2020. Planowanie i zarządzanie strategiczne jest podstawą efektywnego administrowania oraz współpracy samorządowej, u

wytypowanych projektów. Strategia ułatwia koordynację działań różnych instytucji działających w sferach społecznych i gospodarczych na terenie gminy oraz integruje te podmioty wokół priorytetowych kierunków działań.

Strategia rozwoju gminy jest najbardziej istotnym dokumentem samorządu gminnego – ogólnym programem działań podejmowanych w gminie, przy wykorzystaniu posiadanych zasobów zmierzających do osiągnięcia założonych celów. „Strategia Rozwoju Gminy Kodrąb na lata 2015–2023” bezpośrednio wpisuje się w cele „Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020” oraz „Strategii rozwoju powiatu radomszczańskiego na lata 2014-2020”. Strategia przedstawia cele i działania w trzech komplementarnych obszarach:

- gospodarczym,
- społecznym,
- przestrzennym.

Strategia pełni następujące funkcje:

- kierunkową dla władz gminnych, środowisk naukowych i biznesowych, organizacji pozarządowych oraz innych instytucji, ale także dla wszystkich mieszkańców gminy;
- koordynacyjną dla innych dokumentów programowych i planistycznych na poziomie gminnym;
- informacyjną dla mieszkańców, inwestorów, partnerów, itp.;
- promocyjną w kontekście lokalnym, regionalnym, krajowym oraz ponadnarodowym.
- Strategia wyraża długoterminowe cele gminy, które odpowiadają głównym kierunkom działania oraz obejmuje:
 - diagnozę obecnej sytuacji społeczno-gospodarczej,
 - identyfikację strategicznych obszarów rozwoju,
 - wskazanie spójności strategii z dokumentami z poziomu regionalnego, krajowego oraz unijnego,
 - wskazanie głównych kierunków rozwoju, celów oraz kierunków interwencji niezbędnych do podjęcia,
 - wskazanie sposobu monitorowania i oceny stopnia osiągnięcia celu głównego
 - i celów szczegółowych,
 - plan finansowy, w tym: źródła finansowania zaplanowanych inwestycji, działań, podstawowe założenia systemu realizacji.

Strategia została przygotowana metodą ekspercką z udziałem i zaangażowaniem interesariuszy, którzy mieli możliwość wyrażenia swojej opinii poprzez przygotowaną ankietę. Obok zespołu niezależnych konsultantów w prace nad dokumentem zostali zaangażowani pracownicy Urzędu Gminy, władze na czele z wójtem, sekretarzem i skarbnikiem. Poszczególne elementy strategii, jej cele, założenia były analizowane, konsultowane w formie panelów ekspertów. Panele pełniły funkcję ciała doradczego, opiniującego założenia i wytyczne. Odegrały niezwykle ważną rolę w tworzeniu ostatecznego kształtu strategii.

Strategia Rozwoju Gminy Kodrąb na lata 2015-2023 jest najważniejszym dokumentem przygotowywanym przez samorząd gminny. Określa priorytety i cele polityki rozwoju społeczno-gospodarczego prowadzonego na obszarze gminy. Strategia jest

w oparciu o plany i programy rozwojowe. Niniejszy dokument
do opracowania i wdrożenia na terenie miasta projektów
współfinansowanych ze środków strukturalnych Unii Europejskiej takich jak:
Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Rolny na Rzecz
Rozwoju Obszarów Wiejskich, Europejski Fundusz Społeczny.
priorytety
inwestycyjne.

Strategia Rozwoju Gminy Kodrąb na lata 2015 – 2023 składa się z dwóch części:

- I. 1 – Diagnoza strategiczna i społeczno - gospodarcza;
- II. 2 – Strategia rozwoju.

Część pierwsza ma za zadanie zobrazowanie potencjału społeczno-ekonomicznego gminy w kontekście głównych kierunków jej rozwoju, uwzględniając przy tym przestrzenne uwarunkowania środowiskowo-infrastrukturalne. Diagnoza strategiczna jest podstawowym punktem wyjścia do opracowania , a następnie celów strategicznych i celów operacyjnych. Diagnoza koncentruje się na kluczowych obszarach związanych z szansami rozwojowymi gminy, mając na uwadze fakt, że nakładane na jednostki samorządu terytorialnego liczne obowiązki wymuszają hierarchizację działań. Dokument w swoich założeniach ma uwydatnić walory, ale także wskazać problemy, które w najbliższych latach należy rozwiązać.

strategii została opracowana na podstawie wniosków z diagnozy strategicznej i zawiera konkretny plan działania. Strategia rozwoju pow
bazowy, nych
dokumentach planistycznych i strategicznych miasta. Ponadto przyczyniać się do rozwoju sferze społecznej, kulturalnej i turystycznej oraz dynamizacji gospodarczej, ekonomicznej.

W pracach nad dokumentem został przyjęty mechanizm oparty na eksperckim modelu budowy planów strategicznych jednostek samorządu terytorialnego. Dzięki temu dokument ten stanowi niezależne źródło informacji i wiedzy na temat rozwoju gminy Kodrąb.

oraz przyjęcie dokumentu do realizacji.

Etap I, czyli diagnoza stanu miała charakter pracy eksperckiej i polegała na opracowaniu diagnozy społeczno-gospodarczej w gminie. Opisany został stan zasobów oraz tendencje rozwojowe zachodzące w sferze przestrzenno-przyrodniczej, społecznej, gospodarczo-finansowej;

Etap II polegał na przeprowadzeniu analizy strategicznej i bazował w głównej mierze na wynikach spotkań eksperckich, wywiadach z pracownikami urzędu, panelach i dyskusjach z władzami gminy. Zrealizowane działania pozwoliły kolejno na:

- wprowadzenie i wstępne prace analityczne;
- o ekspercką;
- d
– ;
- przeprowadzenie analizy SWOT;
- określenie wizji i misji gminy;
- formułowanie celów w poszczególnych wyzwaniach;
- o ;
- p zadań.

Etap III to opracowanie strategii według ram formalnych, zapewnienie zgodności strategii z dokumentami strategicznymi poziomu regionalnego oraz określenie procedur wdrażania, monitorowania i aktualizacji dokumentu;

Etap IV obejmował zaangażowanie szerokiego grona interesariuszy rozwoju lokalnego poprzez zorganizowanie konsultacji.

..... podjęcie Uchwały Rady Gminy o przyjęciu dokumentu.

Punktem wyjścia do umiejętnego planowania jest właściwe, pełne i obie

-

I Znając obecne położenie społeczno-gospodarcze gminy ustalono najbardziej pożądany obraz przyszłości, czyli rozwoju. S z ustalonych celów strategicznych, których osiągnięcie spełnien wizji rozwoju. Na podstawie określonej

wokół wspólnej idei rozwojowej. Dzięki swojej zwięzłości, elastyczności, która jest dedykowana całej społeczności.

łącznikiem pomiędzy przedstawioną, a skonkretyzowanym zbiorem celów.

. Strategia w swojej ostatecznej wersji jest dokumentem perspektywicznym i długofalowym, wskazującym priorytety

społeczno-gospodarczego gminy Kodrąb. Strategia jest dokumentem, który w swoich założeniach musi podlegać aktualizacji, ewaluacji i monitoringowi, tak aby jej realizacja odpowiadała potrzebom gminy i jej mieszkańców.

2 Stan i uwarunkowanie rozwoju

2.1 Podsumowanie realizacji celów zawartych w Planie Rozwoju Lokalnego na lata 2007-2013

Lata 2007 - 2013 były czasem realizacji projektów z perspektywy finansowej Unii Europejskiej 2007 - 2013. Gmina Kodrąb dla potrzeb realizacji polityki rozwoju regionalnego oraz możliwości aplikowania o fundusze strukturalne Unii Europejskiej przygotował dokumenty planistyczne, będące podstawą aplikowania o środki europejskie, w postaci Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Kodrąb na lata 2007 – 2013. Przygotowany wówczas dokument zawiera cele i zadania inwestycyjne przewidziane do realizacji. W minionym okresie gmina miała do wykonania szereg zaplanowanych przedsięwzięć, których krótka charakterystyka i podsumowanie znajduje się poniżej.

Plan Rozwoju Lokalnego na lata 2007 – 2013

Wizją było: *uczynienie gminy Kodrąb jako gminy o dużych walorach przyrodniczo-krajobrazowych i kulturowych atrakcyjnej dla mieszkańców i inwestorów.*

W celu jej osiągnięcia zostały przygotowane zadania polegające na poprawie sytuacji na danym obszarze:

– *sfera społeczna*

- poprawa sytuacji na rynku pracy,
- poprawa stanu oświaty i kultury,
- poprawa stanu ochrony zdrowia i opieki społecznej;

– *poprawa sytuacji na rynku pracy*

- stosowanie preferencji i ulg podatkowych,
- świadczenie doradztwa prawno-finansowego,
- pomoc w pozyskiwaniu zewnętrznych środków finansowych z przeznaczeniem na rozwój małej przedsiębiorczości;

– *sfera techniczna*

- poprawa infrastruktury transportowej,
- uregulowanie gospodarki wolno-ściekowej i odpadowej,
- rozwój technologii telekomunikacyjnych;

– *drogi*

- modernizacja dróg gminnych,
- ciągłe prace naprawcze;

– *poprawa stanu środowiska przyrodniczego*

- podłączenie na terenach wiejskich kolejnych źródeł zanieczyszczeń do systemów kanalizacyjnych,
- budowa dalszych ciągów kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków,
- propagowanie i wprowadzanie selektywnej zbiórki odpadów.

– *sfera gospodarcza*

- rozwój agroturystyki,
- budowa ścieżek rowerowych,

- proekologiczna edukacja społeczeństwa.

Do osiągnięcia powyższych celów zostały zaplanowane do realizacji następujące projekty, które zostały wykonane w ostatnich latach m.in. przy wsparciu środków zewnętrznych:

L.p.	NAZWA ZADANIA
1.	Modernizacja drogi gminnej Teodorów Mały-Stefania
2.	Modernizacja drogi Kol. Piaszczyce, Gm. Gomunice-Gosławice
3.	Modernizacja drogi gminnej Józefów- Kol. Rzejowice
4.	Modernizacja drogi gminnej Kol. Rzejowice-Chełmo
5.	Budowa dróg na terenie osiedla budownictwa mieszkaniowego „KODRĄB I”
6.	Modernizacja drogi gminnej w Rzejowicach
7.	Modernizacja dróg w Rzejowicach
8.	Modernizacja drogi gminnej Chaba Klizińska-Klizin-Lipowczyce
10.	Modernizacja i remonty dróg wewnętrznych i dojazdowych do gruntów rolnych na terenie Gminy Kodrąb
12.	Wymiana istniejącego wodociągu z rur azbestowych w Dmeninie
13.	Budowa sieci wodociągowej Kodrąb-Dąbrowa
14.	Budowa sieci wodociągowej w Kodrębie w ul. Słonecznej
15.	Budowa pompowni wody na wodociągu „KLIZIN” w Frachowcu
16.	Opracowanie i wdrożenie programu odtwarzania i modernizacji systemu melioracyjnego na terenie gminy
17.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej Kodrąb-Zapolice
18.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków o przep. do 0,5 m ³ /d
19.	Wdrożenie programów edukacyjnych dla rolników
20.	Opracowanie harmonogramu dolesień i sukcesywnie wdrażanie

2.2 Analiza otoczenia społeczno-gospodarczego

Kodrąb jest to gmina wiejska znajdująca się w województwie łódzkim w powiecie radomszczańskim. Stanowi jedną z trzynastu gmin powiatu radomszczańskiego i graniczy z:

- Gminą Gomunice od północnego – zachodu,

- Gminą Radomsko od południowego – zachodu,
- Gminą Kobbie Wielkie od południa,
- Gminą Masłowice od zachodu.

Administracyjnie składa się z 19 sołectw i 41 miejscowości. Powierzchnia gminy wynosi 105,8 km².

Mapa województwa łódzkiego z podziałem na powiaty¹

¹ www.igeomap.pl, dostęp 2.11.2015 r.

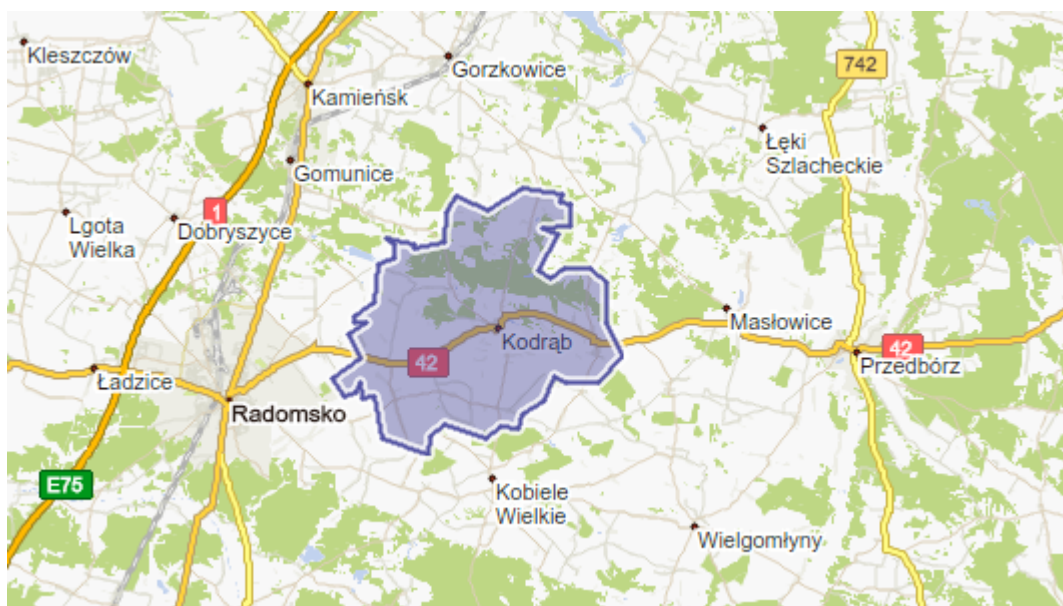
Mapa powiatu radomszczańskiego²

Dużym atutem gminy jest jej atrakcyjne położenie geograficzne i dobre skomunikowanie. W sąsiedztwie gminy znajdują się trzy duże ośrodki miejskie i zarazem przemysłowe: Radomsko w odległości 15 km, Częstochowa – 55 km, Przedbórz – 18 km i Kielce – 86 km. Odległość gminy od Łodzi wynosi 92 km, a od Warszawy 194 km. W niewielkiej odległości od terenu gminy przebiega trasa Warszawa – Katowice.

² <http://www.kodrab.akcessnet.net/>, dostęp 2.11.2015 r.

Położenie gminy Kodrąb³

2.3 Liczba i struktura ludności

W gminie Kodrąb najbardziej zamieszkane sołectwa to Kodrąb, Dmenin i Rzejowice. Tabela poniżej przedstawia liczbę ludności zameldowanej na pobyt stały w poszczególnych sołectwach gminy Kodrąb według stanu na dzień 31.12.2014 r.:

Liczba ludności zameldowanej na pobyt stały w poszczególnych sołectwach gminy Kodrąb wg stanu na dzień 31.12.2014 r.

Lp.	Nazwa sołectwa	Liczba ludności
1.	Kodrąb	890
2.	Zapolice	280
3.	Wola Malowana	280
4.	Feliksów	129
5.	Smotryszów	280
6.	Konradów	118
7.	Bugaj- Antopol	143
8.	Dmenin	606
9.	Florentynów	161
10.	Łagiewniki	87

³ <http://mapa.targeo.pl/Gmina-Kodrab,719229/gmina>, dostęp 10.11.2015 r.

11.	Widawka	66
12.	Gosławice	212
13.	Józefów	95
14.	Zakrzew	223
15.	Kuźnica	83
16.	Lipowczyce	172
17.	Żencin - Zalesie	96
18.	Rzejowice	723
19.	Klizin	73

Liczba ludności w gminie Kodrąb utrzymuje się na stałym poziomie, zauważalne są niewielkie wahania. W 2010 roku stan ludności w gminie był najwyższy, natomiast w 2014 roku najniższy na przestrzeni lat 2008-2014. Tabela poniżej prezentuje zmiany w liczbie ludności w latach 2008-2014:

Stan ludności w gminie Kodrąb w latach 2008-2014:

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Ludność ogółem	4768	4754	4786	4762	4700	4712	4649
Mężczyźni	2319	2330	2361	2338	2318	2329	2309
Kobiety	2449	2424	2425	2424	2382	2383	2340

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Natomiast graficzny pogląd na zmieniający się stan ludności jest przedstawiony za pomocą wykresu:

Stan ludności w gminie Kodrąb w latach 2008-2014:

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Sytuacja demograficzna w gminie odzwierciedla niekorzystną tendencję obecną na terenie kraju. Liczba ludności spada na przestrzeni lat. Na terenie gminy Kodrąb jest to zauważalne od 2010 roku.

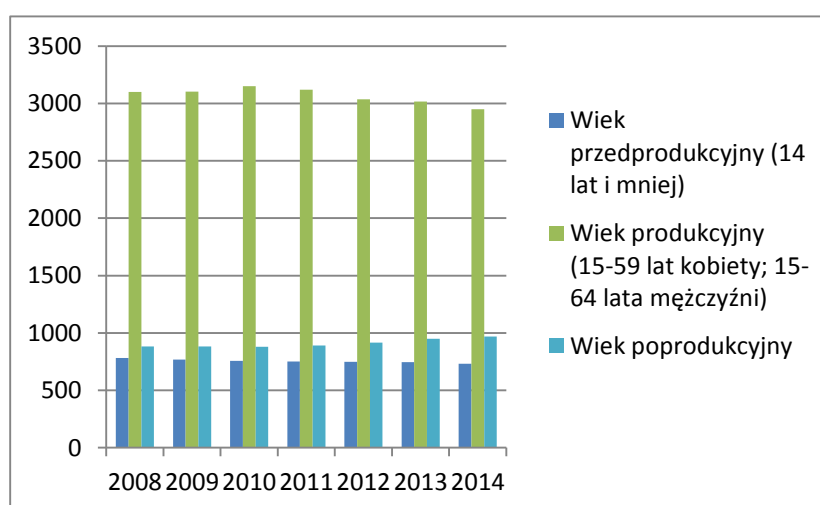
Strukturę ludności kształtują osoby w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym. Największą liczebność stanowią osoby w wieku produkcyjnym, jednak od roku 2010 liczba ta systematycznie maleje. Obniżająca się ilość urodzeń oraz coraz późniejsze podejmowanie decyzji o posiadaniu potomstwa wpływa na zmniejszającą się ilość ludności w wieku przedprodukcyjnym. Na terenie gminy Kodrąb sytuacja prezentuje się optymistycznie, ponieważ stan ludności w wieku przedprodukcyjnym utrzymuje się na stałym poziomie, zauważalne są niewielkie zmiany. Jednak na przestrzeni lat 2008-2014 znacznie wzrosła ilość osób w wieku poprodukcyjnym. Polska należy do najszybciej starzejących się społeczeństw w Unii Europejskiej, posiadamy najwyższy przyrost w wieku senioralnym w stosunku do całej populacji. Struktura ludności w gminie w okresie lat 2008-2014 jest pokazana za pomocą tabeli, a następnie wykresu:

Struktura ludności w gminie Kodrąb w latach 2008-2014:

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Wiek przedprodukcyjny (14 lat i mniej)	783	767	756	752	748	747	731
W tym kobiety	379	372	359	371	370	364	355
Wiek produkcyjny (15-59 lat kobiety; 15-64 lata mężczyźni)	3101	3103	3149	3119	3036	3015	2949
W tym kobiety	1464	1451	1462	1438	1375	1363	1322
Wiek poprodukcyjny	884	884	881	891	916	950	969
W tym kobiety	606	601	604	615	637	656	663
Ogółem	4768	4754	4786	4762	4700	4712	4649
W tym kobiety	2449	2424	2425	2424	2382	2383	2340

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Struktura ludności w gminie Kodrą w latach 2008-2014:

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

2.4 Bezrobocie

Bezrobocie dotyczy wszystkich regionów w Polsce i od wielu lat notowana jest wysoka stopa bezrobocia. Problem ten jednym z największych zagrożeń o charakterze ekonomicznym i społecznym. Wiele czynników wpływa na zwiększający się poziom bezrobocia, m.in. destabilizacja rynku pracy, zmniejszenie wpływów budżetowych, czy brak nowych inwestycji w regionach.

Poniższa tabela przedstawia stopę bezrobocia w powiecie radomszczańskim na tle województwa łódzkiego oraz całego kraju w latach 2012-2014:

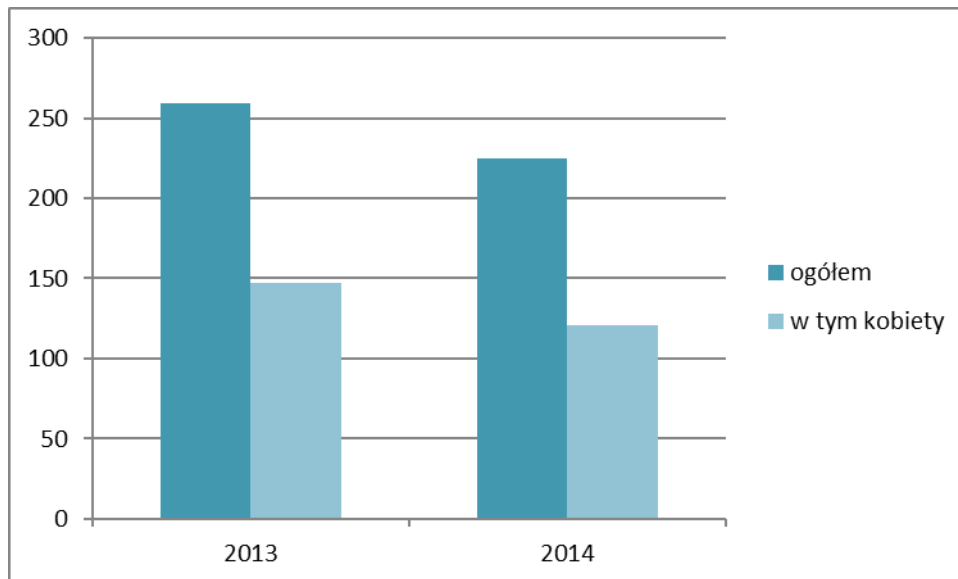
Stopa bezrobocia [%] w powiecie radomszczańskim w procentach w latach 2012-2014

	2012	2013	2014
kraj	12,8	13,7	12,4
województwo łódzkie	13,4	14,5	12,95
powiat radomszczański	15,95	16,9	15,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy
w Radomsku

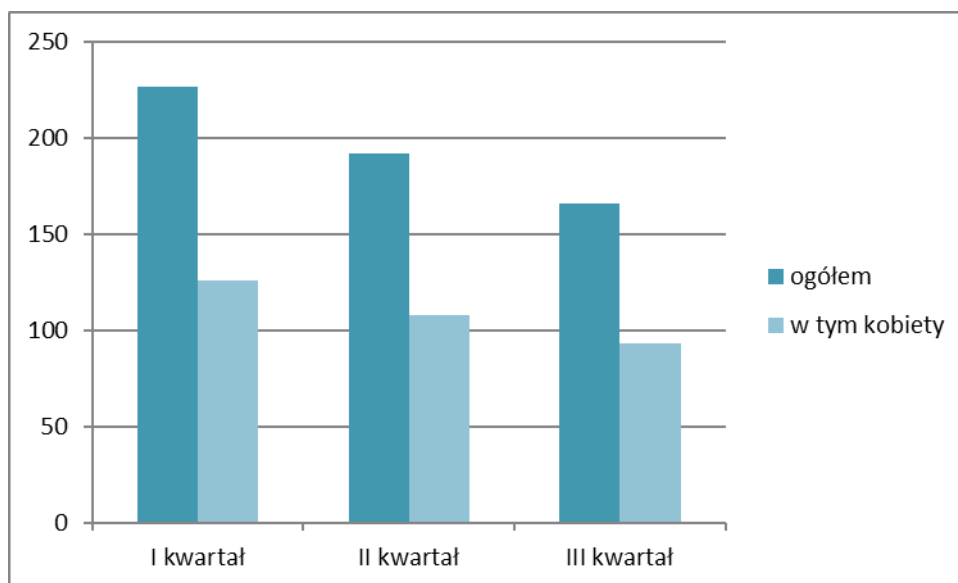
Za pomocą wykresów została pokazana liczba bezrobotnych w gminie Kodrąb w latach 2013 i 2014 oraz 2015 roku w I, II i III kwartale:

Ilość bezrobotnych w gminie Kodrąb w latach 2013 i 2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Radomsku

Liczba bezrobotnych w 2015 roku w 3 kwartałach

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Radomsku

Najliczniejszą grupą bezrobotnych stanowi ludność w wieku 25-34 lat. Obraz ten dotyczy bezrobocia w całym kraju, w którym coraz większa liczba osób młodych pozostaje bez pracy. Jest to bardzo niekorzystna tendencja, ponieważ z tego powodu zauważalna jest coraz większa ilość emigrujących ludzi w poszukiwaniu zatrudnienia. Walka z bezrobociem jest bardzo trudna i długotrwała. Można z nią walczyć przede wszystkim zwiększając ilości miejsc pracy. Oprócz tego wzrost inwestycji w gminach oraz profilaktyka istniejących działalności znacznie poprawiłyby rynek pracy w Polsce.

2.5 Oświata i edukacja

Gmina Kodrąb zapewnia kształcenie dla dzieci i młodzieży na poziomie szkoły podstawowej i gimnazjum. Działające jednostki to Publiczna Szkoła Podstawowa w Rzejowicach oraz Zespół Szkolno-Gimnazjalny w Kodrębie, w skład którego wchodzi Przedszkole, Publiczna Szkoła Podstawowa oraz Publiczne Gimnazjum. Szkolnictwo na poziomie ponadgimnazjalnym jest realizowane w pobliskich miastach poza terenem gminy Kodrąb.

Zespół Szkolno-Gimnazjalny w Kodrębie mieści się przy ul. Leśnej 2. Szkoła zapewnia miłą i przyjazną atmosferę, wykwalifikowaną kadrę pracowniczą, a także bardzo dobrą bazę dydaktyczną i liczne zajęcia pozalekcyjne. Na terenie Gimnazjum znajduje się pracownia komputerowa z dostępem do Internetu, biblioteka i czytelnia. Oprócz tego do dyspozycji uczniów jest kompleks boisk, siłownia oraz sala zajęć gimnastyki korekcyjno- kompensacyjnej. W szkole pracuje 48 nauczycieli.

Publiczna Szkoła Podstawowa w Rzejowicach oferuje usługi edukacyjne dedykowane najmłodszym. Szkoła posiada wykwalifikowane grono pedagogiczne, gwarantuje komfortowe warunki do nauki oraz interesujące zajęcia fakultatywne.

Tabela poniżej przedstawia liczbę uczniów w poszczególnych klasach w Zespole Szkolno-Gimnazjalnym w Kodrębie oraz Publicznej Szkole Podstawowej w Rzejowicach:

**Liczba uczniów w poszczególnych klasach w Zespole Szkolno-Gimnazjalnym
w Kodrębie oraz Publicznej Szkole Podstawowej w Rzejowicach:**

Zespół Szkolno-Gimnazjalny w Kodrębie	
<u>Klasa</u>	<u>Liczba uczniów</u>
„0”	53
1-6	273
1-3 Gimnazjum	160
Przedszkole	42

Publiczna Szkoła Podstawowa w Rzejowicach	
<u>Klasa</u>	<u>Liczba uczniów</u>
„0”	13
1-6	46

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Kodrąb

2.6 Rozwój gospodarczy

Gmina Kodrąb jest gminą wiejską, na obszarze której użytki rolne zajmują ok. 80 % powierzchni, grunty zabudowane i zurbanizowane stanowią ok. 3 %. Na terenie gminy swoją siedzibę ma 226 (stan na 2013 rok) podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON. Spośród nich ok. 80 % to osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, natomiast ok. 95 % to mikroprzedsiębiorstwa o liczbie pracujących do 9. Firmy zajmują się różną działalnością, najwięcej z nich

związanych jest z handlem i naprawami, przetwórstwem przemysłowym oraz budownictwem.

Lista większych przedsiębiorców działających w regionie gminy:

- KARTEX J. Kowalczyk i wspólnicy Sp. J. Dmenin 51- na rynku polskim od 2000 roku, zajmuje się produkcją najwyższej jakości opakowań tekturowych przyjaznych środowisku dla sadowników i plantatorów na owoce i warzywa,
- Wyrób Mebli Sławomir Michalski Rogaszyn 5 A- firma powstała w 1998 roku, główna działalność skupia się na produkcji mebli,
- Firma Handlowa „BUGAJ” Łukasz Ostrowicz Bugaj Zakrzewski 5- działa w branży spożywczej od 2006 roku.

Tabela poniżej przedstawia podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w 2013 r.:

		Powiat	Gmina
Podmioty gospodarki narodowej ogółem		8912	266
w tym sektorze:	rolniczym	203	12
	przemysłowym	1589	46
	budowlanym	926	30
Podmioty gospodarki narodowej na 10 tys. ludności		766	565
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 10 tys. ludności		621	458

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

2.7 Pomoc społeczna

Pomoc społeczna umożliwia przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych tym, którzy nie są w stanie sami ich pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Pomoc społeczna wspiera ich w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest także

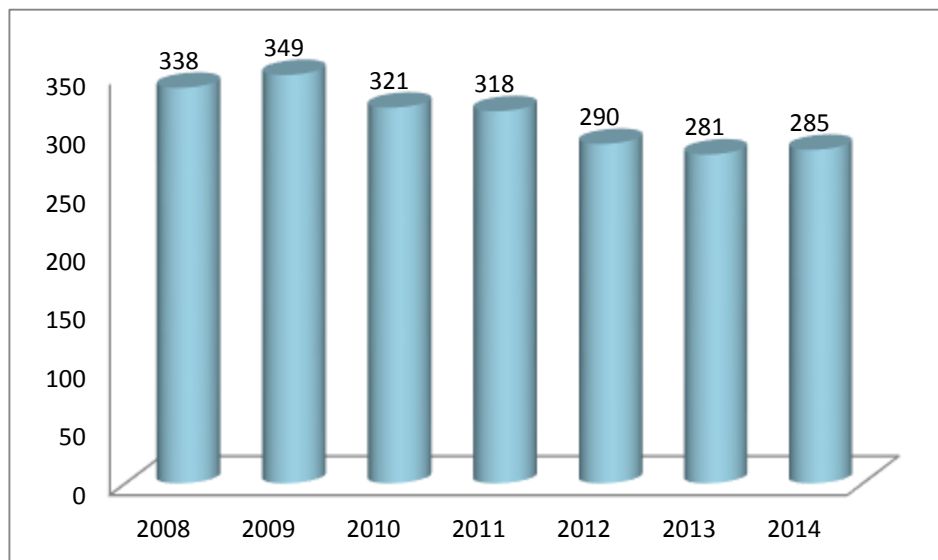
zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej (województwie) i samorządowej (marszałkowie województw, starostowie na poziomie powiatów oraz wójtowie, burmistrzowie (prezydenci miast) na poziomie gmin. Realizując zadania pomocy społecznej współpracują oni, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

W gminie Kodrąb przy ul. 22 Lipca 7 znajduje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Do zadań Ośrodka należą:

- ustalanie potrzeb w zakresie pomocy społecznej na podstawie analiz oraz wywiadów środowiskowych,
- współpraca z organizacjami społecznymi, Urzędem Pracy,
- kontrola świadczonej pomocy,
- pobudzanie społecznej aktywności.
- GOPS pomaga mieszkańcom wykorzystując różne formy pomocy, przede wszystkim są to:
 - świadczenia pieniężne,
 - pomoc rzeczowa,
 - pomoc w formie posiłków w szkole,
 - aktywizacja zawodowa i społeczna osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo (projekt systemowy w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w latach 2009-2015).

Wykres poniżej przedstawia liczbę osób korzystających z pomocy społecznej według podmiotów decyzji a w przypadku posiłków według osób korzystających z posiłków.

Ilość osób korzystających z pomocy społecznej

Źródło: Dane Urząd Gminy Kodrąb

Pomoc społeczna jest taką specyficzną dziedziną, że najlepiej, aby wskaźniki aktywności instytucji dążyły do zera, przy założeniu spełniania kryteriów ustawowych. Najlepiej jest wtedy, kiedy wszyscy są w miarę dobrze sytuowani i praktycznie nie występują patologie społeczne. Takie sytuacje zdarzają się jednak tylko w teoretycznych założeniach, ale nie istnieją w rzeczywistości. Przyczynami ubiegania się o pomoc są przede wszystkim ubóstwo, ale także bezrobocie, bezdomność, ciężka choroba, niepełnosprawność. Fluktuacja w danych z zakresu pomocy społecznej wynika w dużym stopniu z okresowo (co 2-3 lata) podnoszonego kryterium dochodowego, co daje nagłe wzrosty ilości korzystających a potem systematyczny spadek, kiedy kryterium jest zamrożone.

W miejscowości Klizin znajduje się Chata Wuja Toma, w którym działa Centrum Pomocy Bliźniemu MONAR-MARKOT. Z nieodpłatnej pomocy mogą korzystać wszyscy, którzy znaleźli się w trudnych, nadzwyczajnych sytuacjach wymagających szeroko rozumianego wsparcia. W Ośrodku można spotkać ludzi z całego kraju, wywodzące się z różnych środowisk. Osoby znajdujące się w nim to bezdomni, samotne matki, kobiety uciekające przed przemocą w rodzinie, ludzie chorzy,

więźniowie, którzy opuścili zakłady karne oraz młodzi ludzie po opuszczeniu domów dziecka i placówek wychowawczych. Mieszkańcy mają zapewnione zakwaterowanie, wyżywienie, odzież oraz środki czystości.

2.8 Kultura i sport

Gmina Kodrąb nie posiada na swoim terenie gminnego ośrodka kultury, ale jego budowa jest w planach. W chwili obecnej takie funkcje pełnią Gminna Biblioteka Publiczna w Kodrębie⁴ oraz Gminne Centrum Informacji⁵.

Gminna Biblioteka Publiczna znajduje się przy ul. Leśnej 2, dzieląc lokal z Biblioteką Zespołu Szkolno-Gimnazjalnego w Kodrębie. Jest otwarta od poniedziałku do piątku w godzinach poranno-popołudniowych. Do dyspozycji mieszkańców jest czytelnia oraz stanowiska komputerowe z bezpłatnym dostępem do Internetu. Gminna Biblioteka Publiczna posiada 16506 woluminów, natomiast Biblioteka Szkolna 8230. Biblioteka posiada szerokie spektrum książek, w tym encyklopedie, słowniki, leksykony, atlasy oraz dużo nowości wydawniczych. Księgozbiór jest częściowo skomputeryzowany w systemie „Sowa”. W 2013 roku liczba czytelników wyniosła 534, natomiast ilość wypożyczonego księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach wyniosła 18.

⁴ kodrab.akcessnet.net, dostęp 12.11.2015 r.

⁵ kodrab.akcessnet.net, dostęp 12.11.2015 r.

Gminna Biblioteka Publiczna w Kodrębie

Gminne Centrum Informacji działa w miejscowości Dmenin 124. Główną ideą jest wspieranie dążenia osób bezrobotnych oraz absolwentów w podjęciu pracy oraz podnoszeniu poziomu posiadanych kwalifikacji. Centrum udziela fachowej pomocy w poszukiwaniu zatrudnienia wykorzystując nowe technologie m.in. Internet. Osoby zainteresowane mogą zdobyć umiejętności pisania podstawowych dokumentów takich jak CV i list motywacyjny, oprócz tego udzielane są informacje na temat szkoleń, szkół, zakładaniu firmy, rozwijaniu jej oraz pozyskiwaniu wsparcia finansowego. Centrum umożliwia korzystanie ze sprzętu komputerowego, prasy, zasobów biblioteki, organizuje spotkania z pracodawcami. GCI stanowi funkcję pośrednika pomiędzy Urzędem Pracy a klientem, pozwala na szersze możliwości poszukiwania pracy.

⁶ kodrab.akcessnet.net, dostęp 12.11.2015 r.

Gminne Centrum Informacji

Dla osób lubiących spędzać aktywnie czas na terenie gminy Kodrąb znajdują się obiekty sportowe:

- ✓ boiska sportowe przy szkole w Kodrębie oraz Rzejowicach;
- ✓ 2 sale sportowe przy szkole w Kodrębie i 1 sala w Rzejowicach;
- ✓ boisko wielofunkcyjne w Dmeninie – nowoczesny obiekt o wymiarach 20x40 m jest już wykorzystany do gry w: piłkę siatkową, piłkę ręczną, koszykówkę i tenisa ziemnego;
- ✓ boiska wiejskie Florentynów, Lipowczyce, Wola Malowana, Feliksów, Zapolice, Smotryszów.

⁷ kodrab.akcessnet.net, dostęp 12.11.2015 r.

Boisko wielofunkcyjne w Dmeninie⁸

Od 14 lat we wrześniu każdego roku odbywa się Święto Ziemniaka w Dmeninie. Jest to wydarzenie, które cieszy się dużym zainteresowaniem. W czasie święta największą atrakcją są przygotowane konkursy, które związane są z ziemniakami:

- rzut ziemniakiem do celu,
- sadzenie i zbieranie ziemniaków na czas,
- konkurs na największą bulwę ziemniaczaną,
- międzysołecki konkurs kulinarny,
- podnoszenie worki z ziemniakami ważącego 25 kg.

⁸ Opracowanie własne.

Oprócz tego odbywają się koncerty, występy kabaretów, zespołów folklorystycznych. Zdjęcia poniżej prezentują zabawę podczas XIV Świąt Ziemniaka⁹:

⁹ kodrab.akcessnet.net, dostęp 12.11.2015 r

Na terenie gminy Kodrąb działają następujące organizacje pozarządowe:

1) Stowarzyszenie Kobiet Gminy Kodrąb „Polne Kwiaty”¹⁰ - swoją działalność rozpoczęło w 2013 roku, jego misją jest:

- działanie na rzecz promocji gminy i rozwoju kultury,
- propagowanie folkloru,
- działanie na rzecz poprawy sytuacji społeczno-zawodowej kobiet wiejskich i ich rodzin, poprawy warunków życia,
- działanie mające na celu integrację społeczną,
- dbałość o ochronę przyrody i krajobrazu.

2) Stowarzyszenie Rozwoju Wsi „Dać Szansę”¹¹ - powstało w 2006 roku, prowadzi działania na rzecz rozwoju wsi:

- wspomagająca rozwój gospodarczy, w tym przedsiębiorczości,
- wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych.

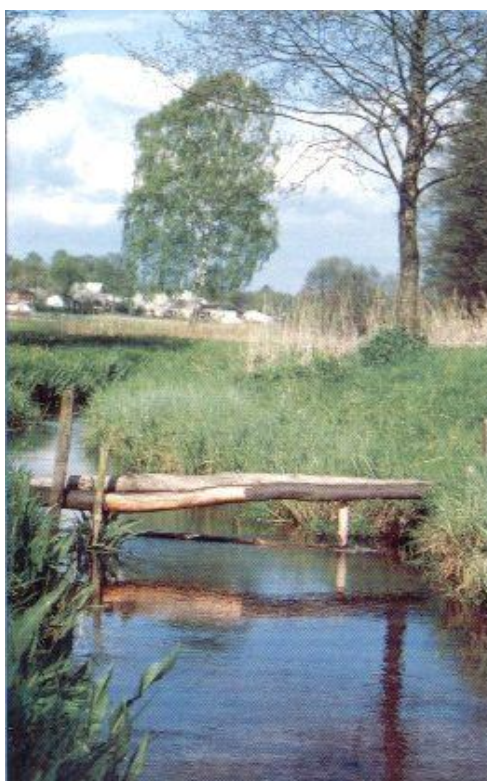
¹⁰ mojepanstwo.pl, dostęp 12.11.2015 r.

¹¹ bazy.ngo.pl, dostęp 12.11.2015 r.

2.9 Turystyka

Gmina Kodrąb posiada piękny krajobraz, kompleksy leśne, tereny położone w pobliżu wody w postaci zalewu w Kodrębie, źródeł rzeki Widawki oraz interesujące zabytki. Dzięki temu jest terenem, którym może stać się miejscem rozwoju turystyki i rekreacji. Warunkiem rozwoju tej branży jest odpowiednie zaplecze noclegowe, gastronomiczne, dostępność komunikacyjna oraz atrakcyjność turystyczna.

Rzeka Widawka¹²

¹²Źródło - Urząd Gminy Kodrąb.

Zalew w Kodrębie¹³

Obszar rozwoju turystyki powinien koncentrować się na turystyce wiejskiej oraz agroturystyce. Turystyka wiejska jest formą wypoczynku ściśle związaną z obszarami wiejskimi. Obejmuje pobyty w gospodarstwach rolnych, uczestnictwo w imprezach folklorystycznych, agroturystykę. Turystyka ta pozwala na wykorzystanie zasobów i walorów wsi. Istotne jest, aby rozwój obszarów wiejskich oraz rolnictwa odbywał się w sposób zrównoważony, ponieważ pozwoli on utrzymać atrakcyjność turystyczną wsi. Turystyka zrównoważona (zielona turystyka) dotyczy turystyki przyjaznej środowisku, natomiast turystyka konwencjonalna (masowa), która często nie liczy się z wymogami środowiska. Rozwój zrównoważony pozwala na zaspokojenie potrzeb współczesnych mieszkańców i jednocześnie zapewnia przyszłym pokoleniom możliwość realizowania ich własnych potrzeb. We wszystkich dziedzinach gospodarki odbywa się on w harmonii ze środowiskiem przyrodniczym i społeczno-kulturowym. Turystyka zrównoważona ma następujące cele:

- propagowanie zdrowego stylu życia w harmonii z przyrodą,
- zachowanie zasobów przyrody i rdzennej kultury społeczności lokalnych,
- kreowanie nowych źródeł dochodów miejscowej ludności,
- wymuszanie na branży turystycznej ograniczenia ilości odpadów i nadmiernego zużycia energii i wody,
- stymulowanie społeczności lokalnych do zachowań proekologicznych.

¹³ Tamże.

Agroturystyka jest intensywnie rozwijającym się trendem we współczesnej turystyce, działającym na terenach całej Polski. Jest to forma turystyki wiejskiej, która obejmuje spędzanie wolnego czasu w czynnym gospodarstwie rolnym. Ma ona obecnie największe możliwości rozwoju ponieważ:

- nie wymaga zbyt dużych nakładów inwestycyjnych na tworzenie bazy turystycznej;
- może być rozwijana w oparciu o istniejące zasoby mieszkaniowe, których adaptacja i wyposażenie mieści się w granicach możliwości finansowych gospodarstw wiejskich;
- może być rozwijana na znacznym obszarze kraju.

Agroturystyka przyczynia się do spadku bezrobocia, ponieważ tworzą się nowe miejsca pracy we wszystkich branżach obsługujących turystów- w zakresie bazy noclegowej, gastronomicznej i uzupełniającej. Przy tym następuje wzrost dochodu i polepszenie warunków życia i pracy mieszkańców wsi.

Przed agroturystyką zgodnie z przewidywanymi ekspertów dobre lata dynamicznego rozwoju, w najbliższych latach turystyka wiejska powinna być¹⁴:

- ważnym elementem koncepcji wielofunkcyjności obszarów wiejskich,
- jednym z narzędzi rozwoju pozarolniczej funkcji wsi,
- czynnikiem rozwoju opartym o silny i zróżnicowany kapitał ludzki i społeczny,
- elementem przyczyniającym się do zachowania dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego obszarów wiejskich oraz ochrony bioróżnorodności obszarów wiejskich.

Bezpośredni wpływ na rynek turystyki wiejskiej mają trendy:

- ekonomiczno-polityczne,
- demograficzne,
- zdrowotne,
- w zakresie zrównoważonego rozwoju,
- w zakresie edukacji i świadomości turystów oraz związane z nowoczesnymi technologiami.

¹⁴ Program turystyki wiejskiej na lata 2015 – 2020.

Na pewno ciekawym i dynamicznie rozwijającym się obszarem jest turystyka weekendowa oraz sezonowa (okres wakacyjny i letni). Docelową grupą przyjezdnych mogą zostać turyści weekendowi oraz wypoczynkowi.

W najbliższym dziesięcioleciu globalna turystyka może być narażona na wiele ryzyk, do największych z nich należą: ataki terrorystyczne, kryzysy ekonomiczne, katastrofy naturalne. Negatywny wpływ mają także działania militarne prowadzone w rejonach atrakcyjnych dla urlopowiczów. Zdarzenia takie zwiększają ryzyko pobytu i będą wpływać na wybór destynacji turystów - rezygnacji z zagranicznych podróży na rzecz wypoczynku w Polsce. Wybierający takie rozwiązania mogą stanowić potencjalną grupę docelową dla rynku turystyki wiejskiej.

Na terenie gminy konieczna jest rozbudowa infrastruktury noclegowej, turystycznej, rekreacyjnej oraz podniesienie jej standardów, aby agroturystyka mogła się rozwijać. W gminie Kodrąb działają takie gospodarstwa jednak nie jest to obszar, który został do tej pory wystarczająco rozwinięty. Konkurencja na rynku agroturystycznym jest coraz większa. Turyści oczekują teraz nie tylko wysokich standardów baz noclegowych oraz posiłków, ale przede wszystkim na kierunek podróży wpływa dziedzictwo kulturowe oraz urozmaicony aktywny wypoczynek. Wczasy w gospodarstwach agroturystycznych powinny pozwolić na poznanie walorów życia wiejskiego, poznanie regionalnego folkloru, kontakt ze zwierzętami, a przy tym poprawić zdrowie i kondycję fizyczną. Główne tereny letniskowe wyznaczone w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kodrąb” znajdują się w miejscowościach: Lipowczyce, Huby, Klizin, Smotryszów, Teodorów, Widawka i Zalesie. Gmina posiada skromną bazę gastronomiczną, którą tworzą 2 punkty gastronomiczne w Rzejowicach i Antopolu. Oferta agroturystyczna musi posiadać także odpowiednią promocję. W dzisiejszych czasach taką możliwość daje Internet. Gospodarstwa powinny posiadać swoje strony internetowe, aby potencjalni turyści z łatwością mogli znaleźć potrzebne informacje.

Zakrzew gmina Kodrąb¹⁵

Kolejnym istotnym trendem we współczesnej turystyce jest turystyka aktywna. Obecnie podróże odbywa się zgodnie z ideą 3 E- entertainment (rozrywka), excitement (ekscytacja), education (edukacja). Turyści wybierając lokalizację kierują się możliwością wypoczynku oraz aktywnego spędzenia czasu. Popularne jest tworzenie szlaków turystycznych, ponieważ podnoszą atrakcyjność oraz gospodarują otoczenie, w którym się znajdują. Ich istnienie gwarantuje poczucie bezpieczeństwa, ponieważ dzięki wyznaczonej drodze turyści dostają się w zaplanowane miejsce, a odpowiednie oznaczenia pozwalają na indywidualny wybór szlaku pod względem jego trudności oraz własnych możliwości. Wyznaczenie pieszych oraz rowerowych szlaków turystycznych pozwoliłoby na rozwój także niezwykle popularnej w dzisiejszych czasach turystyki rowerowej, wyznaczało trasę do nordic walking'u oraz uprawiania biegów i spacerów.

¹⁵ Tamże.

Kodrąb moczary¹⁶

Kodrąb może stać się również popularną destynacją dla organizacji różnego rodzaju wydarzeń i imprez charakterze motywacyjnym, rekreacyjnym i sportowym. Rewelacyjnym miejscem na tego typu działalność są właśnie wapienniki - stara kopalnia wapnia zamknięta w latach 60-tych, która po rekultywacji stała się niezwykłym miejscem. Na szczególną uwagę zasługuje zróżnicowanie terenu i panujący tam klimat. Na terenie znajduje się największy w centralnej Polsce tor offroad i pole paintballowe, gdzie prywatna agencja eventowa już organizuje ciekawe imprezy, festyny i pikniki.

¹⁶ Tamże.

Tor offroad i pole do paintballa¹⁷

Na wybór destynacji turystów duże znaczenie mają także walory kulturowe. Poniżej znajduje się krótka charakterystyka obiektów wartych zobaczenia na terenie gminy Kodrąb:

¹⁷ <http://sparta.org.pl/tor-offroad>, dostęp 27.11.2015 r.

I. Kościół w Bugaju¹⁸

Został on zbudowany najprawdopodobniej w XVIII wieku. Jest to budynek orientowany, drewniany, o konstrukcji zrębowej. Posiada jedną nawę oraz krótkie prezbiterium w kształcie prostokąta. W kościele znajdują się trzy ołtarze. Od strony północnej zbudowana jest zakrystia. Z kolei na zewnętrznej ścianie kościoła (południowa strona ołtarza) znajduje się obraz przedstawiający św. Leonarda. Kościół otoczony jest murem.

¹⁸ radomsko24.pl, dostęp 12.11.2015 r.

II. Kościół w Rzejowicach¹⁹

Drewniany kościół parafialny p.w. Wszystkich Świętych w Rzejowicach został wzniesiony w latach 1708 - 11 za sprawą ks. Macieja Wilczyńskiego. Nową świątynię konsekrował biskup inflancki Konstanty Muszyński. Kościół posiada murowaną zakrystię, w środku znajdują się 2 późnobarokowe ołtarze boczne z 1. połowy XVIII wieku, kamienna chrzcielnica z początków XVIII wieku oraz drzwi z ozdobnymi okuciami.

III. Dwór w Zakrzewie²⁰

¹⁹ lodzkie.travel, dostęp 12.11.2015 r.

²⁰ bip.kodrab.akcessnet.net, dostęp 12.11.2015 r.

Wieś Zakrzew Wielki położona jest na wschód od Radomska. Niewiele dziś pozostało po bogatym folwarku i zabytkowym pałacu. Zachowany szlachecki dworek oraz otaczający go park wpisane są do rejestru zabytków, jako "bezcenne dziedzictwo kultury i historii polskiej". Pierwsza wzmianka o wsi Zakrzew pochodzi z 1393 r., natomiast z okresu XIX wieku prawdopodobnie pochodzi dwór i park. Podczas okupacji majątkiem zakrzewskim zarządzali Niemcy, a od 1945 r. przeszedł na własność skarbu państwa. We dworze mieścił się początkowo posterunek milicji, od 1950 r. Dom Dziecka, później szkoła powszechna i przedszkole. Obecnie znajduje się w rękach prywatnych. W porównaniu z innymi obiektami zabytkowymi na terenie Gminy Kodrąb zespół pałacowo-parkowy w Zakrzewie jest obecnie w dość dobrym stanie. Swoją kondycję zawdzięcza nie tylko powojennej polityce państwa i władz gminy, ale w znacznej mierze opiece jaką otaczali go mieszkańcy Zakrzewa. Dzięki temu były majątek szlachecki dobrym stanie przetrwał próbę czasu i nie podzielił losu wielu wspaniałych posiadłości, które zostały zniszczone.

IV. Wapienniki²¹

Piece wapienne stanowią od wieków ciekawy element krajobrazu Polski centralnej i południowej. Na terenie gminy od dawna istniały zakłady przemysłu przetwórczego wykorzystujące miejscowe surowce, gdyż obfituje ona w pokłady skał kredowych i jurajskich. W okolicy Kodręba znajdowały się piece wypalające wapno z miejscowych złóż. Obecnie pozostały jedynie dwa zabytkowe piece. Pierwszy

²¹ bip.kodrab.akcessnet.net, dostęp 12.11.2015 r.

z nich młodszy stoi w Smotryszewie. Tutejsi mieszkańcy mogli pracować przy wydobywaniu kruszywa, wypalaniu wapna, jego transporcie czy wyrębie drewna, którym palono początkowo w piecach. Jeszcze po drugiej wojnie światowej pracowało kilka czynnych pieców. Niestety prywatni właściciele, zmuszeni zostali do zawieszenia swej działalności, gdyż nie byli w stanie sprostać warunkom narzuconym przez państwo. Od połowy lat sześćdziesiątych monopol na wydobycie surowców z terenu Rogaszyń miał Łódzkie Zakłady Eksploatacji Kruszywa. Następnie teren został zrekultywowany.

V. Kościół w Dmeninie²²

W Dmeninie znajduje się kościół p.w. Św. Szymona i Judy Apostołów z oddzielnie stojącą dzwonnica. Jest świątynią późnobarokowa, w której wnętrzu współwystępują elementy XV-wieczne i barokowe (pozostałe po dawnym kościele). Kościół został przebudowany staraniem biskupa łuckiego Franciszka Antoniego Kobielskiego (1679-1755), a w 1748 r. kościół był ponownie konsekrowany przez tegoż biskupa.

²² dmenin.republika.pl, dostęp 12.11.2015 r.

VI.

Kościół w Kodrębie²³

Świątynia w Kodrębie powstała prawdopodobnie w połowie XV w. Ufundował ją i wznosił założyciel i właściciel wsi, Mikołaj Kodrębski. Pierwotny drewniany kościół spłonął w 1481 r., na tym samym miejscu postawiono nowy, murowany, pod wezwaniem św. Jadwigi i św. Małgorzaty. Obecnie patronką kościoła jest tylko św. Jadwiga Śląska. Do najstarszych i najciekawszych elementów zabytkowego kościoła należą: para drzwi późnogotyckich, odrzwia z ornamentem: napisem i herbem rodowym Kodrębskich i datą 1517 r., chrzcielnica z początków XVI w., krucyfiks z pocz. XVI w. - mniejszy wewnątrz świątyni i większy na zewnątrz z 1618 r. W posiadaniu parafii znajdują się również zabytkowe ornaty, monstrancja i mszał.

2.10 Opieka zdrowotna

Na terenie gminy Kodrąb funkcjonuje Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, który znajduje się przy ul. 22 Lipca 25. W jego skład wchodzi budynki Ośrodków Zdrowia w Kodrębie i Dmeninie. Dyżury lekarzy odbywają się od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00-18:00. Zakres usług:

- POZ - Podstawowa Opieka Zdrowotna- punkt pobrań, EKG, USG, spirometria, szczepienia,

²³ bip.kodrab.akcessnet.net, dostęp 12.11.2015 r.

- Poradnia „K” gabinet ginekologiczno-położniczy,
- 2 gabinety stomatologiczne w Kodrębie i Dmeninie.

Gminny Ośrodek Zdrowia w Kodrębie ma charakter przychodni podstawowej opieki zdrowotnej. Poradnie i gabinety znajdujące się w jednostce:

- Gabinet Fizykoterapii
- Gabinet Higieny Szkolnej
- Gabinet Zabiegowy
- Poradnia dla Dzieci Chorych
- Poradnia dla Dzieci Zdrowych z Punktem Szczepień
- Poradnia K
- Poradnia Ogólna
- Poradnia Stomatologiczna
- Punkt Pobrań Materiałów Laboratoryjnych
- Stanowisko Pielęgniarki Środowiskowej
- Stanowisko Położnej Środowiskowej

Wiejski Ośrodek Zdrowia w Dmeninie również posiada charakter przychodni podstawowej opieki zdrowotnej, w którym znajdują się następujące gabinety i poradnie:

- Gabinet Zabiegowy
- Poradnia dla Dzieci Chorych
- Poradnia dla Dzieci Zdrowych z Punktem Szczepień
- Poradnia Ogólna
- Poradnia Stomatologiczna
- Stanowisko Pielęgniarki Środowiskowej
- Stanowisko Położnej Środowiskowej

2.11 Stan środowiska przyrodniczego

Gmina Kodrąb jest atrakcyjnym miejscem pod względem rekreacyjnym z uwagi na tereny położone nad rzeką Prudką - Lipowczyce oraz rzeką Widawką w Kodrębie

oraz dużą lesistość, które razem tworzą piękny krajobraz. Prudka jest niewielkim dorzeczem Pilicy o długości ok. 18 km. Wypływa w okolicach wsi Lipowczyce, swój bieg kończy jako lewy dopływ rzeki Luciąży. Dolina rzeki Widawki znajduje się na pofalowanym oraz lekko rzeźbionym terenie, wokół którego jest dużo zieleni. Widawka stanowi prawy dopływ środkowej Warty, jej długość wynosi 95,8 km. Lasy zajmują ok. 20 % powierzchni gminy, resztę stanowią drogi, sady, zabudowania oraz obszary rolnicze, które są intensywnie wykorzystywane.

Część obszarów gminy Kodrąb jest chroniona jako Piliczańsko – Radomszczański Obszar Chronionego Krajobrazu, który zajmuje ok. 40 % powierzchni gminy. Obejmuje on „tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem, a także pełnią funkcję korytarzy ekologicznych”. Korytarze ekologiczne to obszary umożliwiające migrację zwierząt, roślin lub grzybów, są ważnym elementem sieci Natura 2000, której celem jest zachowanie rodzajów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt ważnych dla Europy. Korytarze ekologiczne to liniowe pasy lasów, terenów porośniętych krzewami lub trawami, które dają schronienie, dostęp do pożywienia, warunkują prawidłowy rozwój gatunków. Korytarz przebiegający na terenie gminy łączy Wartę z Pilicą, posiada znaczenie krajowe.

2.12 Rolnictwo

Na terenie gminy Kodrąb dominują gospodarstwa o charakterze mieszanym. Zajmują się one produkcją roślinną oraz zwierzęcą.

Najwięcej jest małych i średnich gospodarstw, których wielkość jest do 10 ha. Dużych, których powierzchnia wynosi ponad 15 ha stanowi jedynie 8 % wszystkich gospodarstw.

Tabela poniżej prezentuje ilość i wielkość gospodarstw na terenie gminy Kodrąb na dzień 01.08.2015 r.:

**Struktura indywidualnych gospodarstw rolnych według grup obszarowych na
dzień 01.08.2015 r.:**

Wielkość gospodarstw (w ha)	Liczba gospodarstw
od 1 ha do 5 ha	357
od 5 ha do 10 ha	337
od 10 ha do 15 ha	115
powyżej 15 ha	71
RAZEM:	880

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ARiMR w Radomsku

Na terenie gminy Kodrąb powierzchnia zasiewów głównych upraw wynosi ok. 7739 ha. Największy obszar zajmują żyto ozime oraz pszenica ozima, które stanowią odpowiednio 22 % oraz 18 % wszystkich upraw. Tabela poniżej przedstawia rodzaj upraw oraz ich wielkość na dzień 01.08.2015 r.:

Powierzchnia zasiewów głównych upraw na dzień 01.08.2015 r.:

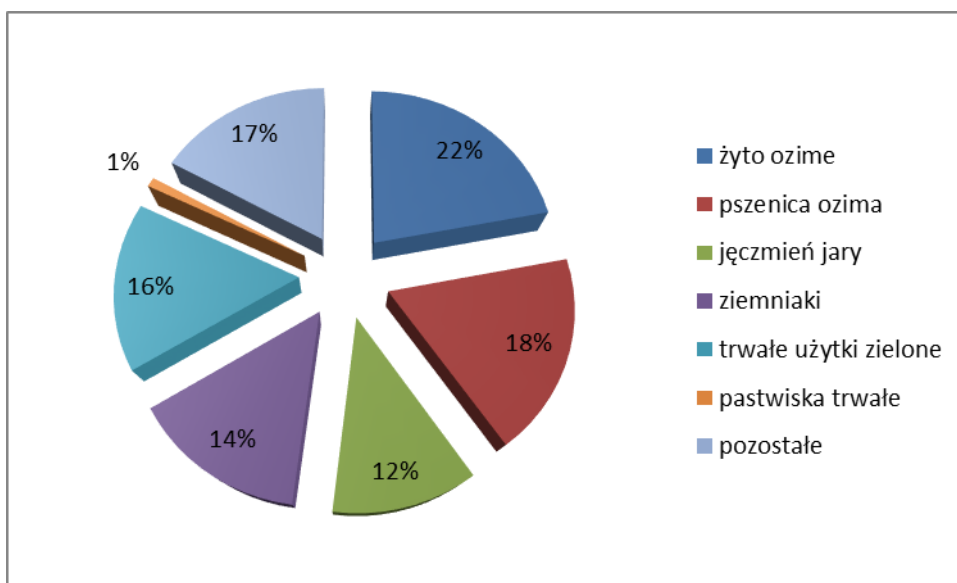
Rodzaj uprawy	Wielkość powierzchni
żyto ozime	ok. 1700 ha
pszenica ozima	ok. 1420 ha
jęczmień jary	ok. 900 ha
ziemniaki	ok. 1110 ha
trwałe użytki zielone	ok. 1227 ha
pastwiska trwałe	ok. 71 ha
pozostałe (pszenżyto	ok. 1311 ha

ozime, mieszanki zbożowe, kukurydza na ziarno i kiszonkę)	
--	--

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ARiMR w Radomsku

Za pomocą wykresu został pokazany udział procentowy upraw na terenie gminy Kodrąb:

Powierzchnia zasiewów głównych upraw na dzień 01.08.2015 r.:

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ARiMR w Radomsku

Spośród gospodarstw utrzymujących zwierzęta można wyróżnić zajmujące się hodowlą bydła, świń, owiec i kóz. Bydło i świnie stanowią najliczniejszą grupę zwierząt gospodarczych, a także najwięcej gospodarstw zajmuje się ich hodowlą.

Za pomocą tabeli została pokazana ilość gospodarstw oraz liczba zwierząt na dzień 01.08.2015 r.:

Stan pogłowia zwierząt gospodarskich na dzień 01.08.2015 r.:

Utrzymywane zwierzęta	Ilość gospodarstw	Ilość zwierząt
bydło	226	1686
świnie	133	3881
owce	6	237
kozy	3	6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z ARiMR w Radomsku

2.13 Infrastruktura

Stan sieci drogowej na terenie gminy Kodrąb wygląda następująco:

- droga krajowa nr 42 Radomsko – Przedbórz o nawierzchni asfaltowej długości 14 km;
- drogi powiatowe o długości całkowitej 45,1 km, w tym:
 - ✓ o nawierzchni asfaltowej 41,2 km,
- drogi gminne o długości całkowitej 57,004 km, w tym:
 - ✓ asfaltowe 33,21 km,
 - ✓ tłuczniowe i żużlowe 18,39 km,
 - ✓ gruntowe 5,404 km.

Gmina Kodrąb znajduje się w niewielkiej odległości od dużych ośrodków miejskich- 15 km od Radomska i 18 km od Przedborza. Odległości do Łodzi wynosi 92 km a do Warszawy 194 km. Gmina posiada dobrą komunikację i połączenia z całym krajem, niedaleko przebiega także trasa Warszawa-Katowice.

Stan sieci wodociągowej rozwinął się na przestrzeni lat 2008-2014. Zwiększyła się długość sieci wodociągowej oraz sieci kanalizacji sanitarnej. W okresie tym również ilość przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych uległa zwielokrotnieniu.

Zmiany te zostały przedstawiony w tabeli według stanu na dzień 31 grudnia, począwszy od roku 2008 do 2014:

Stan sieci wodociągowej na terenie gminy Kodrąb narastająco w latach wg stanu na 31.12:

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
długość sieci wodociągowej w km	119,71	119,71	123,27	123,58	124,08	124,08	128,78
przyłącza wodociągowe w sztukach	1130	1153	1183	1396	1408	1408	1427
długość sieci kan. sanitarnej w km	9,66	10,84	10,84	16,91	17,41	17,41	17,41
przyłącza kanalizacyjne w sztukach	222	238	253	253	253	253	253

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Kodrąb

Na terenie gminy znajdują się 4 ujęcia wody pitnej:

– Wola Malowana

Jest to stacja wodociągowa z wieżowym zbiornikiem o wysokości 33 m oraz pojemności 200 m³. Zasilanie następuje za pomocą dwóch studni, których głębokość wynosi 60 m.

– Klizin

Stacja wodociągowa ze zbiornikami o pojemności 500 m³. Zasilana jest z dwóch studni o głębokości 96 m.

– Rzejowice

Jest to stacja wodociągowa, która posiada dwa hydrofory. Zasilanie z jednej studni o głębokości 30 m.

– Dmenin

Jest stacją wodociągową o dwóch hydroforach, zasilaną z jednej studni o głębokości 150 m.

Oczyszczalnia ścieków w Kodrębie BIO-B200 posiada przepustowość do 200 m³/d. Przyjmuje ścieki ze zbiorczej kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Kodrąb, Wólka Pytowska oraz Zapolice, a także ścieki z szamb z terenu gminy Kodrąb, które są dowożone. W 2015 r. na terenie gminy Kodrąb wybudowano 117 przydomowych biologicznych oczyszczalni ścieków. Powstały one w większości miejscowości z wyjątkiem Kodrąba, Zapolice i Dmenina.

Gospodarką odpadami zajmuje się Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych FART BIS Sp. z o.o. 25-116 Kielce ul. Ściegiennego 268c. Odpady komunalne są gospodarowane przez AMEST Kamieńsk Sp. z o.o. 97-360 Kamieńsk ul. Wieluńska 50 na Składowisku Odpadów Komunalnych KAŚIE 97-360 Kamieńsk.

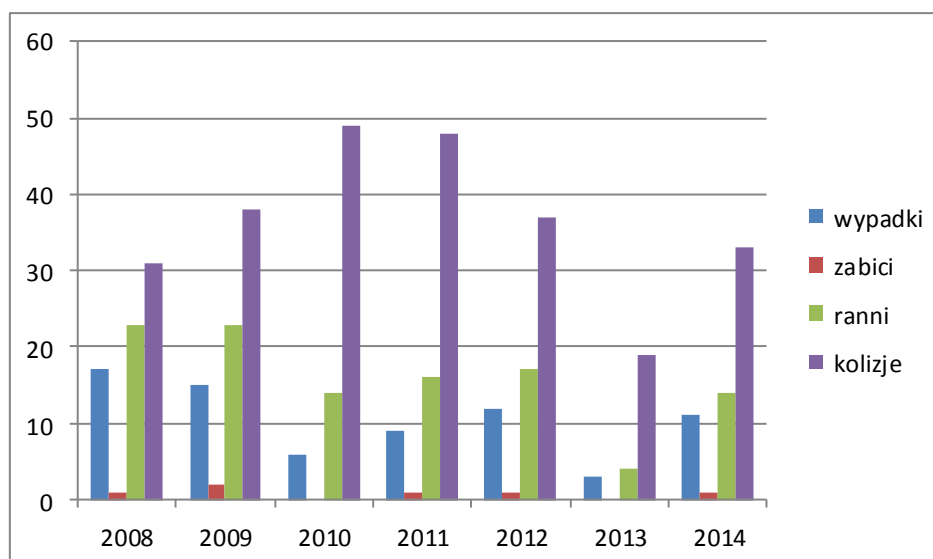
Na terenie gminy Kodrąb nie powstała do tej pory sieć gazowa.

2.14 Bezpieczeństwo

Gmina Kodrąb jest objęta działaniem Komendy Powiatowej Policji w Radomsku, znajdującej się przy ul. Piłsudskiego 56. Policja ma za zadanie służyć ochronie bezpieczeństwa ludzi oraz pilnować porządku publicznego. Interwencje Policji są najczęściej związane z występującymi na drogach wypadkami i kolizjami.

Liczbę zdarzeń drogowych na terenie gminy Kodrąb przedstawia wykres poniżej:

Podsumowanie działań policji w zakresie interwencji drogowych na terenie gminy Kodrąb w latach 2008-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji
w Radomsku

Ponadto na terenie gminy Kodrąb funkcjonuje 10 jednostek Ochotniczych Straż Pożarnych w miejscowościach:

- Dmenin
- Gośławice,
- Kodrąb,
- Konradów,
- Lipowczyce,
- Rzejowice,
- Smotryszów,
- Widawka,
- Wola Małowana,
- Zapolice.

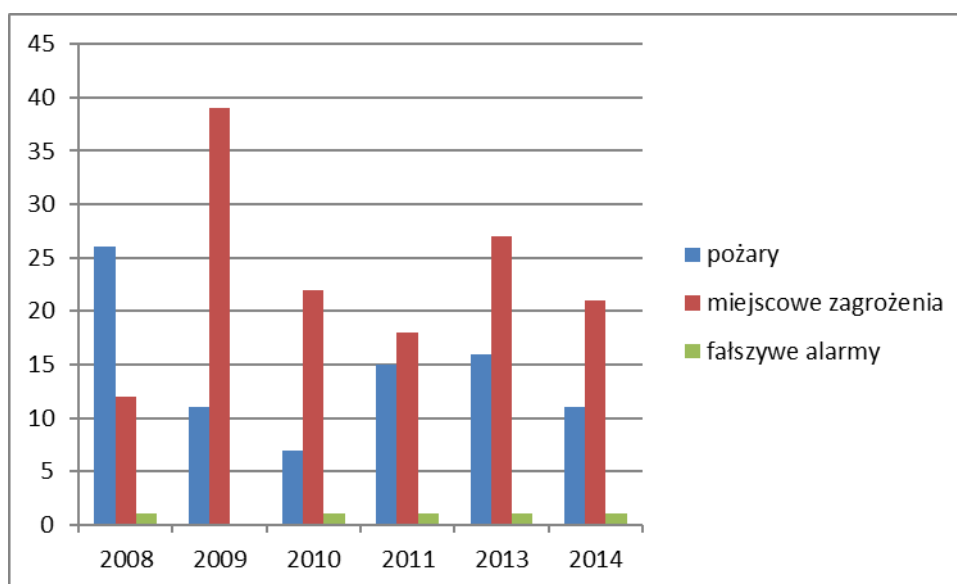
Ochotnicza Straż Pożarna to organizacja społeczna, składająca się z grupy ochotników, wyposażona jest w specjalistyczny sprzęt, który służy do walki z pożarami, klęskami żywiołowymi. Miejskowe zagrożenia mogą warunkować obszary leśne, zbiorniki wodne, tereny rolnicze.

Misja OSP w gminie Kodrąb²⁴:

- Prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z Państwową Strażą Pożarną, organami samorządowymi i innymi podmiotami.
- Udział w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęsk i zdarzeń.
- Informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych oraz sposobach ochrony przed nimi.
- Rozwijanie wśród członków ochotniczej straży pożarnej kultury fizycznej i sportu oraz prowadzenia działalności kulturalno-oświatowej i rozrywkowej.
- Wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów o ochronie przeciwpożarowej.
- Działania na rzecz ochrony środowiska.
- Działania OSP w gminie Kodrąb w latach 2008-2014 są zobrazowane za pomocą wykresu poniżej:

Interwencje Ochotniczej Straży Pożarnej na terenie gminy Kodrąb

w latach 2008-2014:

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej
Państwowej Straży Pożarnej w Radomsku

²⁴ kodrab.akcessnet.net, dostęp 7.11.2015 r.

3 Dochody i wydatki gminy

Budżet jest podstawowym instrumentem zarządzania finansami gminy. Pozwala gminie zaplanować jak i rozdysponować dostępne środki finansowe. Budżet jest to plan dochodów i wydatków uchwalany w formie uchwały budżetowej stanowiący podstawę gospodarki finansowej gminy. Gmina samodzielnie prowadzi gospodarkę finansową na podstawie uchwały budżetowej gminy.

Dochodami jednostek samorządu terytorialnego są dochody własne, subwencja ogólna i dotacje celowe z budżetu państwa. Dochodami mogą być również środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi, środki z budżetu Unii Europejskiej oraz inne środki określone w odrębnych przepisach.

Zgodnie z ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, dochodami gminy są:

- wpływy z następujących podatków, ustalonych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw: rolnego, od nieruchomości, leśnego, od środków transportowych, od działalności gospodarczej osób fizycznych,
- wpływy z opłat: skarbowej, eksploatacyjnej,
- udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa,
- dochody uzyskane przez jednostki budżetowe gmin,
- dochody z majątku gminy,
- subwencja ogólna i drogowa.

Dodatkowe źródło dochodu dla gminy stanowią:

- nieruchomości,
- dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych gminy,
- samoopodatkowanie mieszkańców,
- spadki, zapisy, darowizny,
- odsetki od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych, pożyczek udzielanych przez gminy, nieterminowo regulowanych należności,

- dotacje z funduszków celowych,
- dywidenda od przedsiębiorstw państwowych, i inne.

Dochody i wydatki gminy Kodrąb zostały przedstawione za pomocą tabeli:

Dochody gminy Kodrąb							
Kategorie	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Dochody ogółem	10475343	11429871	12591084	12015013	13447855	12830954	14163094
Różne rozliczenie	5678705	6230586	6609628	6759958	7117364	7163496	7091631
Pomoc społeczna i pozostałe zadania z zakresu polityki społecznej	1797217	2121285	2098220	2016381	2044716	2072145	2052324
Dochody od osób prawnych i od osób fizycznych	202618	2079091	1959003	2178330	2353252	2624829	3224727
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	0	0	14622	13749	15965	5986	13625
Transport i łączność	154058	45438	132672	55466	83321	59958	98543
Rolnictwo i łowiectwo	190298	216184	235942	314511	1425053	334963	648785
Edukacyjna opieka wychowawcza	163554	138313	114331	125156	83613	111241	103174
Gospodarka mieszkaniowa	152379	229188	1085097	183097	105072	183750	105906
Oświata i wychowanie	115419	193856	96608	162697	60855	103201	442339

Administracja publiczna	75682,11	81670,9	123325	113835	75364	90689	100097
Kultura fizyczna i sport	0	0	0	0	0	0	0
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe	75414	94261	121636	91833	83279	80696	281944

Wydatki gminy Kodrąb

Kategorie	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Wydatki ogółem	10373244	11588345	12871237	13676947	13413700	12638131	13446876
Oświata i wychowanie	3938490	4089989	4544554	5558551	6761746	5518649	5741271
Pomoc społeczna i pozostałe zadania z zakresu polityki społecznej	2069758	2438918	2535910	2412775	2397806	2480317	2525153
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	327804	488845	381560	363996	359559	489189	865453
Transport i łączność	1358545	1265088	1587391	1050673	820842	993091	727246
Administracja publiczna	1369488	1472488	1728488	1661066	1692778	1709705	1731222
Edukacyjna opieka wychowawcza	278682	218666	296884	222112	185955	242732	210357
Rolnictwo i łowiectwo	561587	1005928	1196395	1716358	580962	362129	945513
Bezpieczeństwo publiczne	157814	172528	262375	210208	229422	190774	187413

i ochrona przeciwpożarowa							
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	76527	80560	129535	215484	121856	132881	165636
Ochrona zdrowia	72934	144915	80628	65777	108603	103332	121824
Gospodarka mieszkaniowa	28934	22104	28755	12031	8384	20711	6060
Kultura fizyczna i sport	37941	39011	43915	36236	36965	270227	55241
Działalność usługowa	17007	16982	25120	22811	19852	21045	7919
Pozostałe	78633	132321	119730	128867	88932	103348	156568

4 Wyniki konsultacji społecznych prowadzonych w formie badania ankietowego

Konsultacje społeczne to proces, w którym przedstawiciele władz przedstawiają obywatelom swoje zamierzenia. Mogą one dotyczyć zmian prawnych, organizacji życia publicznego, przeprowadzenia inwestycji, sposobu rozwiązania ważnego problemu społecznego lub innych działań, których powodzenie w dużej mierze zależy od akceptacji ze strony obywateli. Celem konsultacji społecznych jest nawiązanie dialogu między mieszkańcami a władzą samorządową. Władza przedstawia swoje zamiary, ale także słucha opinii obywateli na ten temat i uwzględnia je w dalszym działaniu. Zasadniczym celem konsultacji społecznych jest podjęcie decyzji, która nie będzie antagonizować społeczności lokalnej, a jednocześnie pozwoli na rozwiązanie ważnej kwestii. Takie działanie pozwala na uniknięcie konfliktów oraz przyspiesza proces decyzyjny. Przy poszukiwaniu optymalnego rozwiązania duże znaczenie może mieć wiedza mieszkańców o występujących problemach, a także o wcześniejszych sposobach ich rozwiązywania²⁵.

²⁵ Przeprowadzanie konsultacji społecznych w samorządzie, pod red. Zbigniewa Zachowicza.

Konsultacje społeczne są szeregiem działań komunikacyjnych, w ramach których poszukuje się satysfakcjonującego rozwiązania. Etapy procesu konsultacji składają się z 5 kroków:

- ✓ Informowanie o zamierzeniach;
- ✓ Prezentacja poglądów na sposoby rozwiązania problemów;
- ✓ Wymiana opinii;
- ✓ Poszukiwanie rozwiązań;
- ✓ Informowanie o podjętej decyzji.

Prace nad strategią zostały poprzedzone spotkaniami władzami gminy i kierownictwem urzędu oraz przygotowaniem narzędzia badawczego w postaci ankiety. Układ i pytania zostały konsultowane podczas dyskusji. Zaproponowane pytania zamknięte i otwarte w kompleksowy sposób pozwalają na określenie sytuacji w gminie oraz przedstawienie swoich wizji i planów. Jej kształt został zaprezentowany poniżej.

ANKIETA

w ramach konsultacji społecznych, dotycząca opracowania dokumentu
pt. „STRATEGIA ROZWOJ GMINY KODRĄB NA LATA 2015 - 2023”

1. Jak Pan/-i ocenia swoją gminę pod następującymi względami? Podczas udzielania odpowiedzi prosimy o przyjęcie perspektywy: „Jak ja mieszkaniec miejscowości X oceniam gminę, w której mieszkam pod następującymi względami?”

(Proszę zaznaczyć X w odpowiednich polach)

Wyszczególnienie / Ocena	Bardzo dobrze	Dobrze	Ani dobrze, ani źle	Źle	Bardzo źle
Warunki mieszkaniowe					
Bezpieczeństwo publiczne mieszkańców					
Dostępność placówek szkolnych					

Dostępność punktów usługowo-handlowych					
Stan nawierzchni dróg					
Sieć wodociągowa i kanalizacyjna					
Sieć energetyczna					
Sieć telekomunikacyjna					
Baza noclegowa i gastronomiczna					
Transport publiczny (komunikacja zbiorowa)					
Stan środowiska naturalnego					
System segregacji odpadów na terenie gminy					
Czystość i porządek na terenie gminy					
Opieka zdrowotna	Jakość				
	Dostępność				
Opieka społeczna	Jakość				
	Dostępność				
Oferta kulturalna	Jakość				
	Dostępność				
Oferta sportowo-rekreacyjna	Jakość				
	Dostępność				
Organizacja przestrzeni publicznej (parki, place zabaw)					
Dostęp do Internetu					
Atrakcyjność dla inwestorów					
Lokalny rynek pracy, czyli możliwość znalezienia pracy na terenie gminy					
Warunki prowadzenia działalności gospodarczej, tj. udogodnienia i usługi dla przedsiębiorców, dostęp do informacji na temat zakładania działalności					

Oferta turystyczna gminy					
Estetyka i wizerunek gminy					
Promocja gminy					
Atrakcyjność i oferta organizacji pozarządowych					
Inne(Jakie?)					

2. Które z wymienionych poniżej elementów Pana/-i zdaniem są największym atutem gminy ?

(Proszę wybrać max. 3 Pana/-i zdaniem najważniejsze poprzez zaznaczenie X w odpowiednich polach)

Atuty
Walory krajobrazowe i przyrodnicze
Korzystne położenie geograficzne bliskość Radomska, Częstochowy, Łodzi, Kielc
Dobre warunki dla zamieszkania
Oferta edukacyjna
Stan infrastruktury technicznej
Dostęp do usług medycznych
Sprzyjające warunki dla rozwoju turystyki i rekreacji
Oferta kulturalna
Przyjazne społeczeństwo
Oferta sportowa
Inne(Jakie?)

3. Proszę wskazać 3 największe, Pana/-i zdaniem, szanse rozwojowe dla gminy

(Proszę wybrać max. 3 szanse poprzez zaznaczenie X w odpowiednich polach)

Szanse rozwojowe
Wykorzystanie funduszy z Unii Europejskiej
Rozwój turystyki i rekreacji ze szczególnym wykorzystaniem doliny rzeki Widawki
Dynamiczny rozwój Radomska m.in. strefy przemysłowej
Przeznaczenie obszarów pod inwestycje w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego
Położenie geograficzne
Rozwój małej przedsiębiorczości
Rozbudowa istniejącej bazy gospodarczej
Zwiększenie nakładów na służbę zdrowia
Poprawa stanu i rozwój rolnictwa dzięki wsparciu z UE np. tworzenie grup producenckich
Inne(Jakie?)
.....
.....
.....

4. Proszę o zaznaczenie obszarów, które Pana/-i zdaniem są najpilniejsze do realizacji w gminie w najbliższych latach?

(Proszę wybrać 5 dla Pana/-i najważniejszych poprzez zaznaczenie X w odpowiednich polach)

Obszary wymagające rozwoju
Inwestycje w odnawialne źródła energii
Poprawa infrastruktury drogowej (chodników, dróg)
Rozwój turystyki, w tym ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne
Rozbudowa sieci kanalizacyjnej

	Poprawa warunków do rozwoju przedsiębiorczości
	Inwestycje gospodarcze
	Uporządkowanie przestrzeni, plany zagospodarowania przestrzennego
	Rozwój rolnictwa
	Promocja gminy
	Ochrona środowiska
	Poprawa jakości obsługi medycznej
	Poprawa oferty edukacyjnej, w tym edukacji przedszkolnej, oferta opieki nad dziećmi najmłodszymi np. żłobki
	Poprawa bezpieczeństwa publicznego
	Szersze wspieranie działań kulturalnych, artystycznych
	Wsparcie aktywności i zawodowej mieszkańców gminy
	Wsparcie aktywności organizacji pozarządowych
	Inne(Jakie?)

5. W jakim stopniu jest Pan/-i zadowolony/-a z inwestycji zrealizowanych do tej pory na terenie gminy?

(Proszę wybrać 1 odpowiedź poprzez zaznaczenie X w odpowiednich polach)

	Inwestycje są wystarczające
	Inwestycje są przydatne, ale niewystarczające
	Inwestycje są mało przydatne
	Inwestycje nie są przydatne

6. Czy uczestniczy Pan/-i w wydarzeniach kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych organizowanych na terenie gminy

(Proszę wybrać 1 odpowiedź poprzez zaznaczenie X w odpowiednim polu)

☐	Bardzo często
☐	Często
☐	Rzadko
☐	Nigdy

7. Jakie wydarzenia kulturalne i sportowo-rekreacyjne wpisałby Pan, wpisałaby Pani do kalendarza wydarzeń gminy Kodrąb?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8. Jakie atuty posiada, według Pana/-i, gmina?

(Proszę o podanie min. 4)

- a).....
- b).....
- c).....
- d).....
- e).....
- f).....

9. Proszę o wskazanie słabych stron gminy

(Proszę wybrać max. 3 odpowiedzi poprzez zaznaczenie X w odpowiednich polach)

	Słabe strony
	Niewystarczająca liczba nowych inwestycji i brak ofert dla inwestorów
	Konieczność modernizacji istniejącej infrastruktury m.in. wodnokanalizacyjnej
	Niewystarczająca oferta kulturalna
	Przeciążony układ drogowy – zły stan nawierzchni dróg
	Niewystarczająca oferta edukacyjna, w tym edukacja przedszkolna
	Inne.....

10. Proszę o wybranie największych zagrożeń dla rozwoju gminy

(Proszę wybrać max. 3 odpowiedzi poprzez zaznaczenie X w odpowiednich polach)

	Zagrożenia dla rozwoju
	Silna konkurencja inwestycyjna w rejonie
	Wzrost bezrobocia, frustracji społecznych, ubożenie społeczeństwa
	Zmniejszająca się liczba urodzeń, starzenie się społeczeństwa
	Nieuregulowane sprawy własnościowe blokujące część inwestycji
	Brak wolnych zasobów finansowych w budżecie gminy
	Brak atrakcyjnej oferty dla nowoosiedlających się mieszkańców
	Inne.....

11. Które z celów zawartych w PLANIE ROZWOJU LOKALNEGO GMINY powinny być Pana/-i zdaniem kontynuowane?

(Proszę wybrać odpowiedź od 1 do 5 poprzez zaznaczenie X przy wybranej odpowiedzi. Na skali 1 – oznacza, iż powinno się zrezygnować z celu, zaś 5 – powinno się nadal realizować cel)

Cel	1	2	3	4	5
Rozwój systemu komunikacji i infrastruktury, w tym: remonty dróg gminnych i dojazdowych, oświetleń					
Poprawa stanu środowiska – gospodarka wolno-ściekowa					
Poprawa stanu środowiska kulturowego – zwiększenie oferty kulturowej					
Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców m.in. zagospodarowanie terenu rekreacyjnego przy zbiorniku wodnym w Kodrębie, remont budynków użyteczności publicznej, cyfryzacja gminy, e-usługi w urzędzie					

12. Z jakich źródeł najczęściej czerpie Pan/-i informacje o działaniach podejmowanych przez władze gminy oraz o organizowanych wydarzeniach lokalnych?

(Proszę o wskazanie wszystkich źródeł informacji 1 poprzez zaznaczenie X przy wybranej odpowiedzi)

Źródła informacji
Strona internetowa gminy
Media społecznościowe m.in. Facebook
Prasa lokalna
Plakaty, ulotki
Spotkania społeczności lokalnych
Inne strony internetowe

	Tablice ogłoszeń
	Pracownicy Urzędu Gminy i innych instytucji np. Lokalna Grupa Działania
	Inne(Jakie?)

13. Czy korzysta Pan/-i z pomocy urzędników Urzędu Gminy w Kodrębie, jeśli tak to jak ocenia Pan/-i ich pracę ?

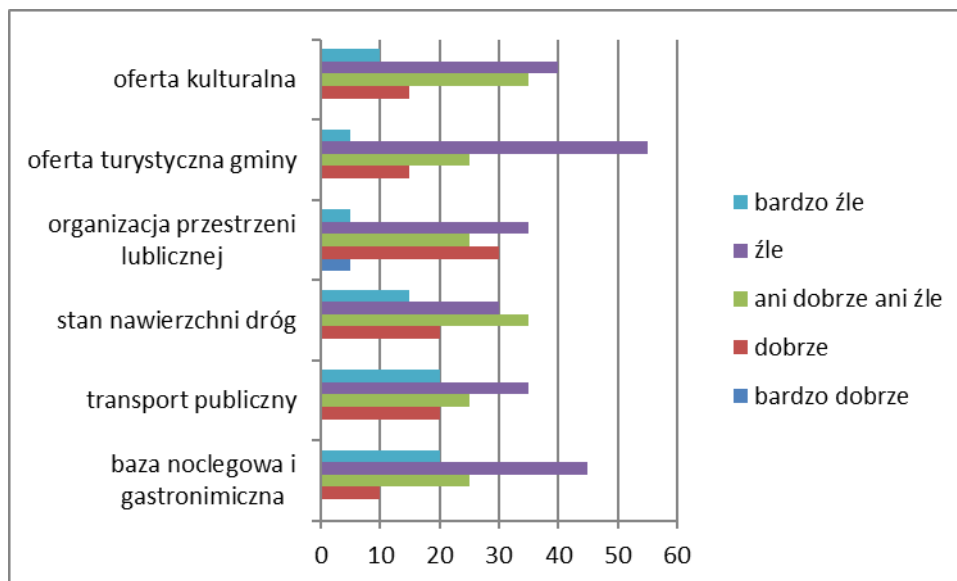
(Proszę wybrać 1 odpowiedź poprzez zaznaczenie X w odpowiednim polu)

	Ocena urzędników
	Pozytywnie
	Negatywnie

Uwagi:.....
.....
.....

W sumie zebranych zostało 20 ankiet. Z analizy zebranych ankiet wynika, że zdecydowana większość respondentów ocenia sytuację w gminie dobrze. Ta odpowiedź pojawiała się najczęściej w przypadku pierwszego pytania. Osoby, które wypełniły ankietę negatywnie oceniły przede wszystkim następujące obszary:

- baza noclegowa i gastronomiczna;
- transport publiczny (komunikacja zbiorowa);
- stan nawierzchni dróg;
- organizacja przestrzeni publicznej (parki, place zabaw);
- oferta turystyczna gminy;
- oferta kulturalna.

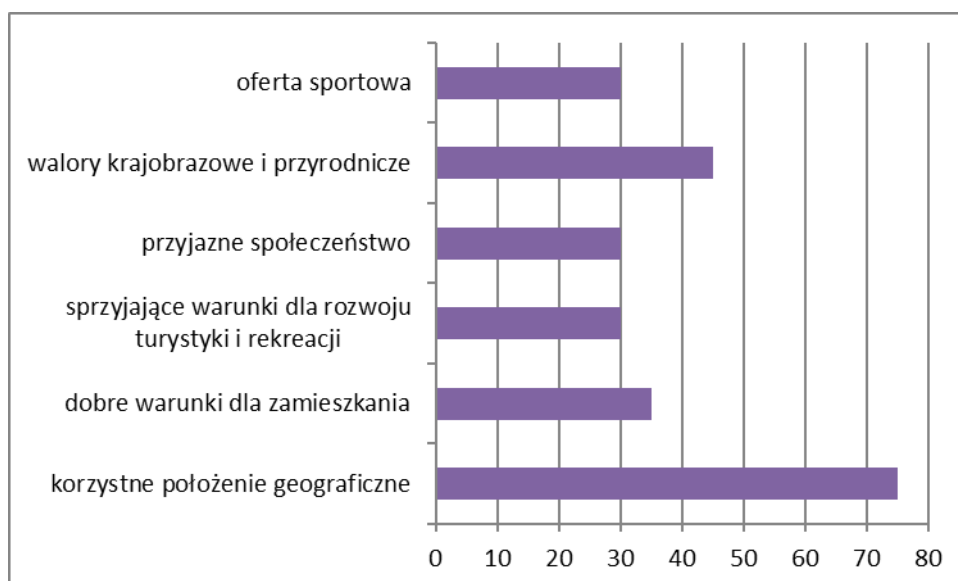

Z punktu widzenia planowania strategicznego i zaprojektowania najbardziej odpowiednich działań za bardzo ważne atuty zostały uznane przede wszystkim pytania dotyczące:

- **Atutów gminy;**
- **Szans rozwojowych gminy.**

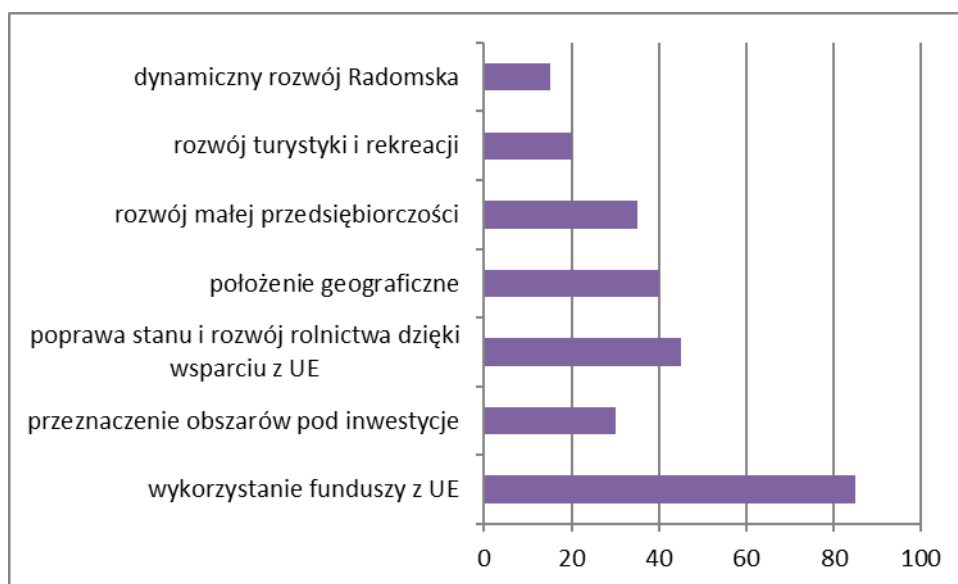
Jako **atuty** respondenci wymieniali przede wszystkim:

- ✓ korzystne położenie geograficzne bliskość Radomska, Częstochowy, Łodzi, Kielc;
- ✓ dobre warunki dla zamieszkania;
- ✓ sprzyjające warunki dla rozwoju turystyki i rekreacji;
- ✓ przyjazne społeczeństwo;
- ✓ walory krajobrazowe i przyrodnicze;
- ✓ oferta sportowa.

W przypadku pytania dotyczącego szans rozwojowych gminy najczęściej były wymieniane:

- ✓ wykorzystanie funduszy z Unii Europejskiej;
- ✓ przeznaczenie obszarów pod inwestycje w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego;
- ✓ poprawa stanu i rozwój rolnictwa dzięki wsparciu z UE np. tworzenie grup producenckich;
- ✓ położenie geograficzne;
- ✓ rozwój małej przedsiębiorczości;
- ✓ rozwój turystyki i rekreacji ze szczególnym wykorzystaniem doliny rzeki Widawki;
- ✓ dynamiczny rozwój Radomska m.in. strefy przemysłowej.

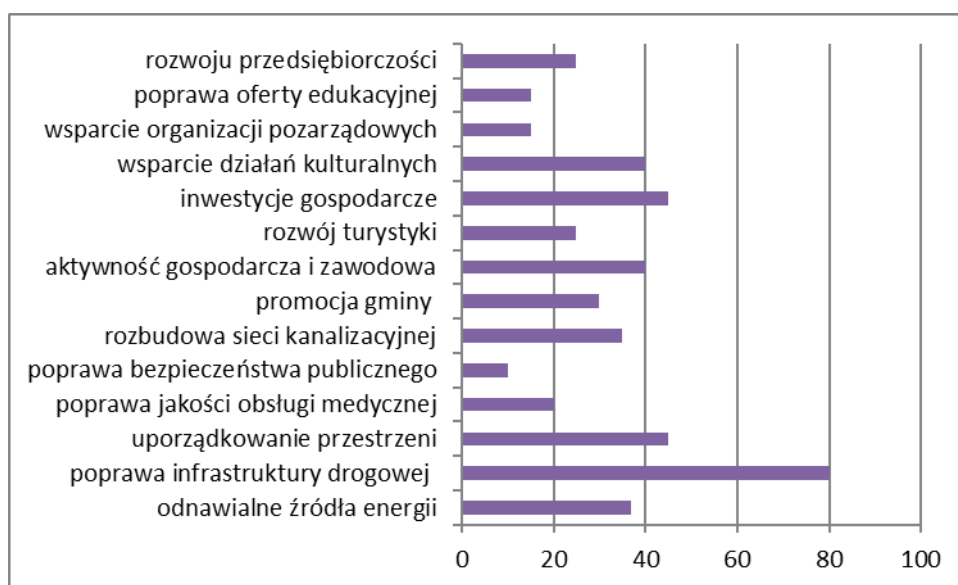

Z przedstawionych odpowiedzi wynika, że ankietowani dostrzegają duże szanse dla rozwoju gminy przede wszystkim przy skutecznym wykorzystaniu środków europejskich w nowej perspektywie finansowej. Perspektywy są ukierunkowane w znacznym stopniu na poprawę stanu i rozwój rolnictwa dzięki wsparciu z UE. Dużą szansą jest także stworzenie miejsca przyjaznego małemu biznesowi, mając na uwadze ceny gruntów oraz korzystne położenie geograficzne, co jest atutem gminy. Ważnym sygnałem dla kierunku rozwoju gminy jest odpowiedź dotycząca rozwoju turystyki i rekreacji, wiąże się to z podkreślonymi walorami krajobrazowymi i przyrodniczymi w gminie.

Z punktu widzenia planowania priorytetów na najbliższe lata ważnym pytaniem było wskazanie obszarów, które są najpilniejszymi do realizacji w gminie w nadchodzących latach. Większość respondentów wskazała na:

- ✓ poprawa infrastruktury drogowej (chodnikowej, dróg);
- ✓ uporządkowanie przestrzeni, plany zagospodarowania przestrzennego;
- ✓ poprawa jakości obsługi medycznej;
- ✓ poprawa bezpieczeństwa publicznego;
- ✓ rozbudowa sieci kanalizacyjnej;
- ✓ promocja gminy;
- ✓ rozwój turystyki, w tym ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne;
- ✓ inwestycje gospodarcze;

- ✓ szersze wspieranie działań kulturalnych, artystycznych;
- ✓ wsparcie aktywności organizacji pozarządowych;
- ✓ poprawa oferty edukacyjnej, w tym edukacji przedszkolnej, oferta opieki nad dziećmi najmłodszymi np. żłobki;
- ✓ inwestycja w odnawialne źródła energii;
- ✓ poprawa warunków do rozwoju przedsiębiorczości;
- ✓ wsparcie aktywności gospodarczej i zawodowej mieszkańców gminy.

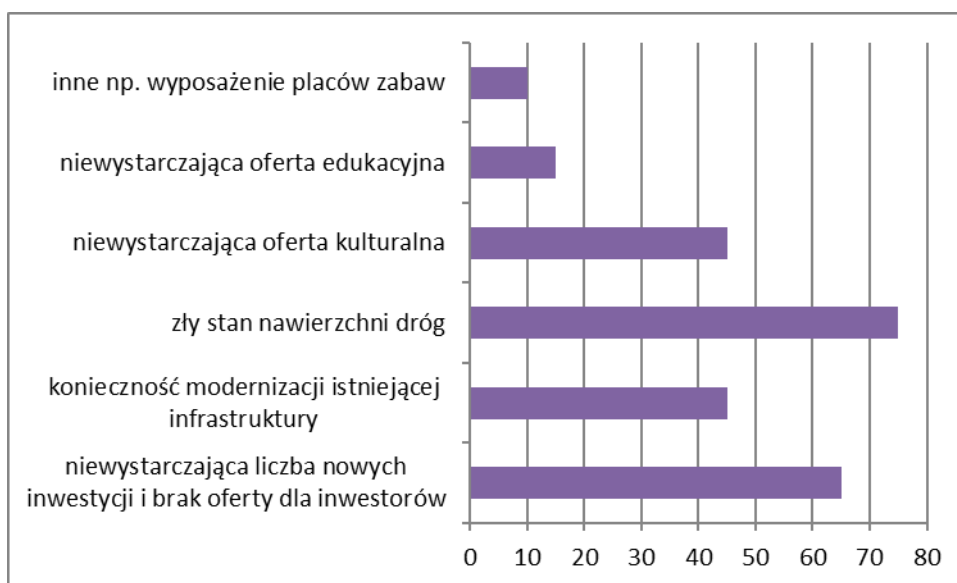

Powyższe obszary stały się punktem wyjścia do opracowania priorytetów i planów inwestycyjnych na nową perspektywę finansową Unii Europejskiej. Blisko związane z powyższym pytaniem była ocena przydatności prowadzonych w gminie inwestycji. Dotyczyło one stopnia zadowolenia z realizowanych inwestycji. Najczęściej pojawiającą się odpowiedzią było, że inwestycje są przydatne, ale niewystarczające. Udzieliło jej 70% ankietowanych.

Kolejne pytania w ankiecie odnosiły się do zdefiniowania **słabych stron** gminy oraz **zagrożeń**. Są one elementem analizy SWOT- określenie problemów i celów w postaci drzewa. Zgodnie z jej założeniem punktem wyjścia do zdefiniowania zadań operacyjnych i strategicznych jest analiza i skonkretyzowanie problemów. Stąd też pytanie w ankiecie, którego celem było bliższe poznanie ewentualnych negatywnych opinii mieszkańców.

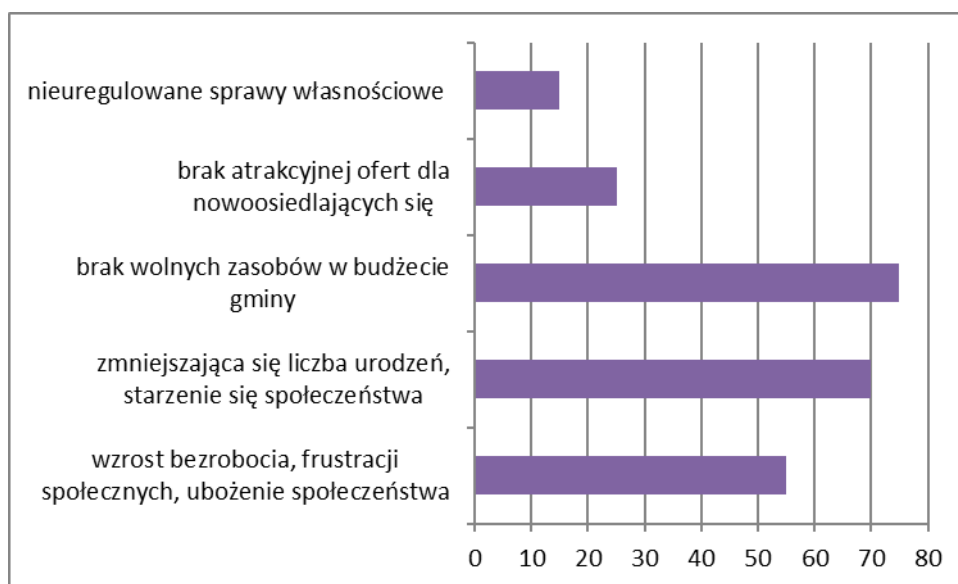
Wśród najczęściej wymienianych **słabych stron** najczęściej znalazły się:

- ✓ niewystarczająca liczba nowych inwestycji i brak oferty dla inwestorów;
- ✓ konieczność modernizacji istniejącej infrastruktury m.in. wodnokanalizacyjnej;
- ✓ przeciążony układ drogowy- zły stan nawierzchni dróg;
- ✓ niewystarczająca oferta kulturalna;
- ✓ niewystarczająca oferta edukacyjna, w tym przedszkolna;
- ✓ w punkcie inne wymienione było m.in. słabo wyposażone place zabaw dla dzieci oraz brak infrastruktury sportowo-rekreacyjnej dla dorosłych.

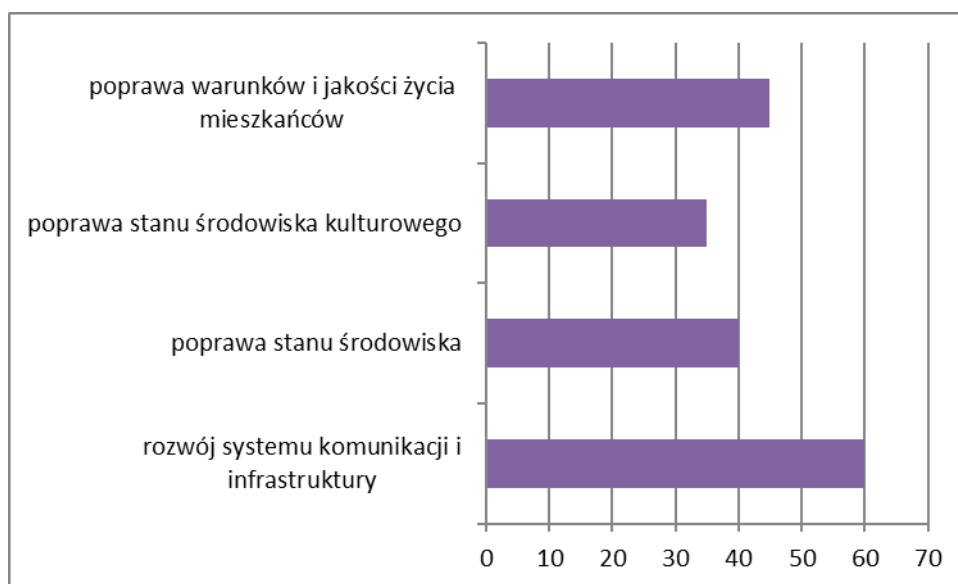
W kontekście zagrożeń dla gminy wskazywano przede wszystkim na:

- wzrost bezrobocia, frustracji społecznych, ubożenie społeczeństwa;
- zmniejszająca się liczba urodzeń, starzenie się społeczeństwa;
- brak wolnych zasobów w budżecie gminy;
- brak atrakcyjnej oferty dla nowoosiedlających się;
- nieuregulowane sprawy własnościowe blokujące część inwestycji.

Jednostki samorządu terytorialnego borykając się z wieloma zadaniami i ograniczonymi możliwościami inwestycyjnymi zmuszone są realizować kosztowne przedsięwzięcia infrastrukturalne na przestrzeni nawet kilku lat. Dlatego ważne jest zweryfikowanie i analiza inwestycji, które realizowane były w poprzednim okresie budżetowym Unii Europejskiej w latach 2007-2013 i które być może powinny być kontynuowane. Pytanie dotyczące tego zagadnienia miało na celu uzyskania opinii mieszkańców, co do kierunku kontynuacji przyjętych działań z celów z lat 2008-2015. Ankietowani wskazali następujące obszary:

- rozwój systemu komunikacji i infrastruktury, w tym: remonty dróg gminnych i dojazdowych, oświetleni;
- poprawa stanu środowiska- gospodarka wolno-ściekowa;
- poprawa stanu środowiska kulturowego- zwiększenie oferty kulturalnej;
- poprawa warunków i jakości życia mieszkańców m.in. zagospodarowanie terenu rekreacyjnego przy zbiorniku wodnym w Kodrębie, remont budynków użyteczności publicznej, cyfryzacja gminy, e-usługi w urzędzie.

Podsumowując wyniki badania ankietowego realizowanego dla potrzeb opracowania Strategii Rozwoju Gminy Kodrąb na lata 2015-2023 należy zwrócić uwagę na małą liczbę respondentów. Takie sceptyczne podejście i bierna postawa stoi w zdecydowanej opozycji do coraz bardziej popularnego trendu dużej aktywności wyrażającej się chociażby w postaci budżetu obywatelskiego. Na pewno ważna jest edukacji w zakresie podnoszenia świadomości i rozpowszechnienia idei społeczeństwa obywatelskiego, które aktywnie włącza się w proces “urządzania” swoich małych ojczyzn, jakimi są przecież gminy. Analiza była tym bardziej utrudniona z uwagi na nieudzielanie przez respondentów odpowiedzi na pytania otwarte. Na pewno przed władzami gminy stoi wyzwanie zwiększenia aktywności mieszkańców w życie publiczne, ale to większe zaangażowanie i partycypacja powinna mieć charakter konstruktywny, a nie tylko i wyłącznie roszczeniowy i sceptyczny, który nie buduje, ale tylko dzieli i pogłębia frustrację. Nowe spojrzenie, świeżość pomysłów, połączona z nowym rozdaniem funduszy strukturalnych może tylko pozytywnie przyczynić się do dynamicznego rozwoju gminy.

5 Strategia Rozwoju, a inne dokumenty strategiczne

Strategia Rozwoju Gminy jest dokumentem, który musi być spójny z założeniami i celami dokumentów strategicznych wyższego rzędu na poziomie powiatu, województwa, kraju i Unii Europejskiej. Niniejszy dokument jest zgodny z celami zawartymi w poniższych opracowaniach:

- I. Strategia Europa 2020;
- II. Strategia Rozwoju Kraju 2020;
- III. Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030;
- IV. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010 - 2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie;
- V. Krajowy Program Reform;
- VI. Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020;
- VII. Strategia wojewódzka w zakresie polityki społecznej na lata 2007 - 2020;
- VIII. Regionalna Strategia Innowacji dla Województwa Łódzkiego - LORIS 2030;
- IX. Plan przeciwdziałania depopulacji w województwie łódzkim;
- X. Strategia Rozwoju Powiatu Radomszczańskiego 2020.

Powiązanie Strategii Rozwoju Gminy z dokumentami strategicznymi szczebla europejskiego, krajowego, regionalnego i lokalnego

System dokumentów strategicznych

**Strategia
EUROPA 2020**

**Krajowy Program
Reform**

**Strategia Rozwoju
Kraju 2020**

**Krajowa Strategia Rozwoju
Regionalnego 2010-2020**

**Strategia Rozwoju
Województwa
Łódzkiego 2020**

**Strategia Rozwoju
Powiatu
Radomszczańskiego
2020**

**Strategia Rozwoju
Gminy Kodrąb
2015-2023**

Zestawienie dokumentów strategicznych wraz z ich celami, obszarami problemowymi oraz zarysowanymi kierunkami rozwoju

Nazwa dokumentu	Nazwa dokumentu	Nazwa dokumentu	Nazwa dokumentu
Strategia Europa 2020	✓ Rozwój gospodarki opartej na wiedzy i innowacjach ✓ Promowanie gospodarki zrównoważonej – mniej obciążającej środowisko, efektywniej, wykorzystującej zasoby, a zarazem konkurencyjnej ✓ Wzmacnianie gospodarki charakteryzującej się wysokim	✓ Wysoki deficyt strukturalny finansów publicznych ✓ Niedostateczny ogólny poziom wydatków inwestycyjnych ✓ Nadmierne obciążenia regulacyjne i administracyjne ✓ Niski poziom podaży pracy - połączony z nieadekwatną jej strukturą ✓ Niedostateczny	✓ Infrastruktura dla wzrostu zrównoważonego ✓ Innowacyjność dla wzrostu inteligentnego ✓ Aktywność dla wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu

	zatrudnieniem oraz spójnością ekonomiczną, społeczną i terytorialną	poziom zdolności innowacyjnych przedsiębiorstw	
--	---	--	--

Nazwa dokumentu	Nazwa dokumentu	Nazwa dokumentu	Nazwa dokumentu
Strategia Rozwoju Kraju 2020	✓ Wzmocnienie i wykorzystanie gospodarczych, społecznych i instytucjonalnych potencjałów zapewniających wysoką jakość życia oraz szybszy rozwój kraju	✓ Nierównowaga finansów publicznych ✓ Nieefektywne instytucje publiczne ✓ Nadmiar, niejasność i niestabilność przepisów prawnych ✓ Niski poziom kapitału społecznego ✓ Niekonkurencyjna struktura oraz poziom innowacyjności polskiej gospodarki ✓ Niesprzyjające warunki prowadzenia działalności gospodarczej ✓ Niska jakość systemu edukacji ✓ Niska aktywność, zawodowa osób 55+ ✓ Niska mobilność kapitału ludzkiego ✓ Słabo rozwinięta infrastruktura	✓ Przekształcenia instytucjonalne utrwalające sprawne państwo ✓ Efektywny rozwój społeczno- gospodarczy i wysoka konkurencyjność gospodarki ✓ Spójność Społecznego - gospodarcza i terytorialna

		transportowa ✓ Niezrównoważona gospodarka energetyczna kraju ✓ Ograniczony dostęp do opieki lekarskiej ✓ Niska jakość zagospodarowania przestrzennego	
--	--	--	--

Nazwa dokumentu	Nazwa dokumentu	Nazwa dokumentu	Nazwa dokumentu
Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010 - 2020: Regiony, Miasta, Obszary Wiejskie	✓ Efektywne wykorzystanie potencjałów rozwojowych dla osiągnięcia celów rozwoju kraju	✓ Niskie wartości wskaźników określających poziom konkurencyjności i perspektywy rozwojowej	✓ Wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów ✓ Budowanie spójności terytorialnej ✓ Przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych ✓ Tworzenie warunków ku realizacji działań rozwojowych

Nazwa dokumentu	Nazwa dokumentu	Nazwa dokumentu	Nazwa dokumentu
Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020	✓ Określa wizję rozwoju, cele oraz główne sposoby ich osiągnięcia w kontekście	✓ Niski poziom Rozwoju gospodarczego w stosunku do innych regionów UE	✓ Zaawansowana gospodarka wiedzy i innowacji ✓ Nowoczesny kapitał ludzki i rynek

	występujących uwarunkowań	✓ Niskie nakłady na B+R ✓ Niedorozwój sektora usług poza miastami na prawach powiatu ✓ Słaba dynamik procesów restrukturyzacji gospodarki wielu miast regionu ✓ Brak istotnych przeobrażeń strukturalnych w rolnictwie ✓ Najgorsze w kraju wskaźniki dot. poziomu zdrowotności społeczeństwa ✓ Niski poziom kapitału ludzkiego i społecznego ✓ Proces depopulacji ośrodków miejskich ✓ Brak dostępności do podstawowych usług kultury na wielu obszarach wiejskich ✓ Zanieczyszczenie wód ✓ Zagrożenie	pracy ✓ Zintegrowane środowisko przedsiębiorczości dla rozwoju gospodarki ✓ Wysoki poziom kapitału społecznego i silne społeczeństwo obywatelskie ✓ Wysoki standard i dostęp do usług publicznych ✓ Reintegracja społeczna grup wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym ✓ Wysoka jakość i dostępność infrastruktury transportowej i technicznej ✓ Wysoka jakość środowiska przyrodniczego ✓ Zrównoważony system osadniczy
--	---------------------------	---	---

		powodziowe ✓ Problemy związane z gospodarką odpadami ✓ Zanieczyszczenie powietrza ✓ Zagrożenie hałasem komunikacyjnym ✓ Nieprzystosowanie struktur organizacyjnych wielu urzędów gmin do planowania rozwoju i zarządzania	
--	--	--	--

Nazwa dokumentu	Nazwa dokumentu	Nazwa dokumentu	Nazwa dokumentu
Strategia rozwoju województwa w zakresie polityki społecznej na lata 2007 - 2020	✓ Wdrażanie aktywnej polityki społecznej ✓ Systemowa pomoc obywatelom ✓ Tworzenie warunków sprzyjających uczestnictwu w życiu społecznym osób wykluczonych ✓ Zapobieganie i przeciwdziałanie	✓ Infrastruktura i kadry pomocy społecznej ✓ Zadania i formy pomocy społecznej w województwie ✓ Grupy społeczne szczególnego ryzyka zagrożone wykluczeniem społecznym ✓ Problemy społeczne: bezrobocie, ubóstwo,	✓ Zwiększenie udziału pomocy środowiskowej ✓ Rozbudowa środowiskowych form pomocy półstacjonarnej ✓ Tworzenie mieszkań chronionych ✓ Zwiększenie nakładów finansowych na rehabilitację społeczną osób niepełnosprawnych ✓ Kontynuacja dochodzenia do

	uzależnień ✓ Zwiększenie samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych ✓ Wsparcie osób w wieku poprodukcyjnym	niepełnosprawność, patologie	standardów w DPS ✓ Stworzenie we wszystkich powiatach Powiatowych Zespołów ds. Orzekania Niepełnosprawności ✓ Tworzenie Ośrodków Interwencji Kryzysowej ✓ Tworzenie punktów konsultacyjno-informa- cyjnych dla zagrożonych grup społecznych ✓ Współpraca instytucji trzeciego sektora
--	---	---------------------------------	---

Nazwa dokumentu	Nazwa dokumentu	Nazwa dokumentu	Nazwa dokumentu
Plan przeciwdziałania depopulacji w województwie łódzkim	✓ Odbudowa kapitału ludzkiego poprzez tworzenie sprzyjających warunków na rynku pracy, rozwój wykształcenia i kompetencji oraz poprawę jakości życia mieszkańców	✓ Pogłębiająca się niekorzystna sytuacja demograficzna ✓ Nieefektywna profilaktyka zdrowotna ✓ Strukturalne niedopasowanie instytucji oświaty do potrzeb ✓ Niedopasowanie ofert edukacyjnej do potrzeb rynku pracy ✓ Niska jakość	✓ Dopasowanie struktury sieci przedszkoli do lokalnych potrzeb ✓ Podwyższanie kompetencji osób dorosłych ✓ Polityka sprzyjająca rodzinie ✓ Rozbudowa infrastruktury umożliwiającej przełamanie niżu demograficznego ✓ Zmniejszenie

		kapitału ludzkiego ✓ Niewystarczająca Liczba specjalistycznych kadr medycznych	nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji ✓ Dopasowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy ✓ Podnoszenie jakości edukacji, cyfryzacja szkół ✓ Tworzenie sprzyjających warunków do rozpoczynania działalności gospodarczej ✓ Czasowe obniżenie kosztów pracy pracowników ✓ Rozwój sieci drogowej ✓ Działania profilaktyczne i prewencyjne z zakresu zdrowia ✓ Poprawa jakości i dostępności usług medycznych ✓ Aktywizacja społeczna osób 45+ ✓ Upowszechnienie kształcenia osób dorosłych ✓ Integracja
--	--	---	--

			społeczna i zawodowa osób pozostających bez zatrudnienia
--	--	--	---

Nazwa dokumentu	Nazwa dokumentu	Nazwa dokumentu	Nazwa dokumentu
Regionalna Strategia Innowacji dla województwa Łódzkiego "LORIS 2030"	✓ Aktywna polityka innowacji z wykorzystaniem potencjału wewnętrznego regionu do pobudzania działań mieszkańców w trosce o zrównoważony rozwój	✓ Niższy od średniej krajowej poziom PKB per capita ✓ Bardzo niska wydajność i innowacyjność przemysłu ✓ Słaby udział przemysłu średnich i wysokich technologii ✓ Mała liczba podmiotów działających w ramach centrów badawczorozwojowych oraz inicjatyw klastrowych ✓ Mała adaptacyjność przedsiębiorstw ✓ Duże rozproszenie instytucji otoczenia biznesu ✓ Niedostosowanie programu nauczania ✓ Niski poziom kapitału społecznego ✓ Niewystarczająca dostępność do usług	✓ Specjalizacja regionalna ✓ Rozwój potencjału innowacyjnego regionu ✓ Zarządzanie innowacjami w regionie

		w administracji publicznej	
--	--	-------------------------------	--

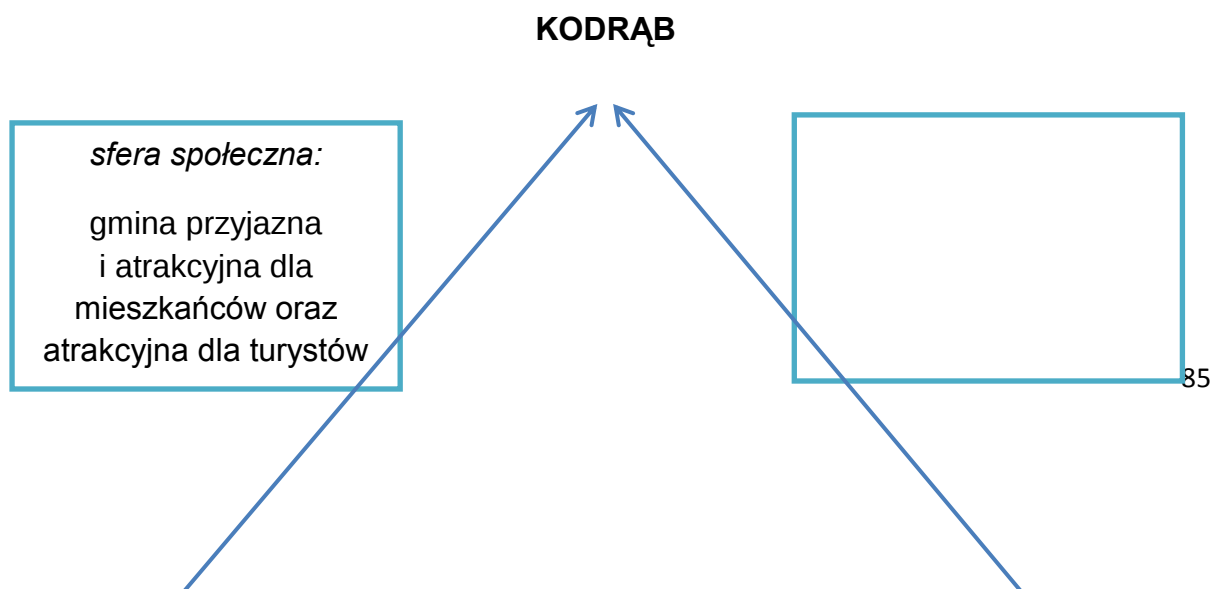
Źródło: Opracowanie własne na podstawie analizy danych zastanych

6 Analiza SWOT

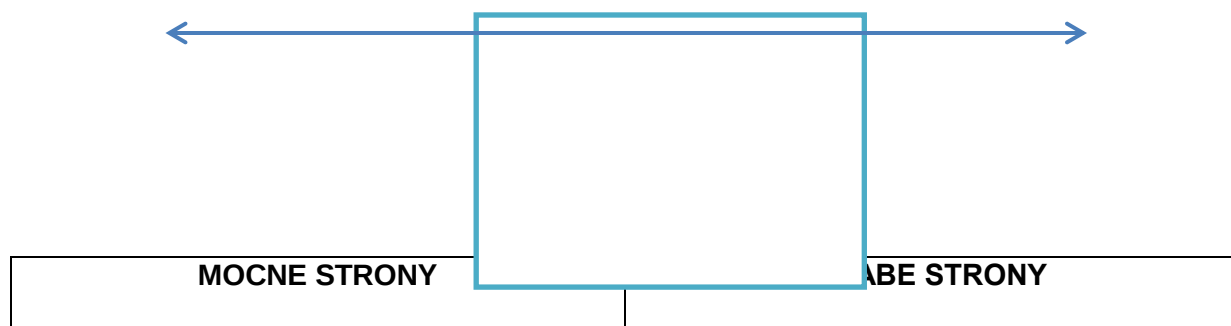
Istotnym etapem prac z punktu widzenia podsumowania diagnozy w gminie i sformułowania celów rozwojowych jest analiza zasobów wewnętrznych gminy oraz jej otoczenia zewnętrznego pod kątem identyfikacji szans i zagrożeń rozwoju. Narzędziem, jakie posłużyło do tych prac jest analiza SWOT. Jest to jedna z najpopularniejszych technik analitycznych, służąca do porządkowania informacji. Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów: Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse), Threats

wpływ na powodzenie planu strategicznego, stanowi użyteczne narzędzie prowadzące do dokonania analizy zasobów i otoczenia gminy oraz określenia pr

w otoczeniu bliższym i dalszym gminy.

**ROZWÓJ
ZRÓWNOWAŻONY**

✓ korzystne położenie geograficzne, bliskość Radomska, Częstochowy, Łodzi, Kielc; ✓ położenie nad rzeką Prudką i Widawką; ✓ niski poziom zanieczyszczenia środowiska; ✓ dobre warunki dla zamieszkania; ✓ dobra organizacja przestrzeni publicznej - place zabaw dla dzieci, nowoczesne boisko wielofunkcyjne w Dmeninie; ✓ wspieranie aktywności sportowej przez Urząd Gminy; ✓ przyjazne społeczeństwo; ✓ walory krajobrazowe, przyrodnicze; ✓ sprzyjające warunki dla rozwoju turystyki i rekreacji; ✓ duża aktywność GCI w zakresie wspierania rolników – szkolenia, doradztwo, kursy; ✓ lokalizacja sprzyjająca rozwijaniu się agroturystyki; ✓ dobre warunki dla rozwoju rolnictwa; ✓ możliwość rozwoju rolnictwa ekologicznego; ✓ działalność Gminnej Biblioteki Publicznej oraz Gminnego Centrum Informacji; ✓ stałe imprezy kulturalne; ✓ interesujące zabytki; ✓ oferta sportowa; ✓ dobra organizacja systemu pomocy społecznej; ✓ możliwość przyciągania przedsiębiorców/inwestorów zewnętrznych ze względu na niższe koszty prowadzenia działalności	✓ transport publiczny; ✓ stan nawierzchni dróg; ✓ oferta turystyczna; ✓ oferta kulturalna; ✓ jakość obsługi medycznej; ✓ oferta edukacyjna- brak żłobków oraz szkół ponadgimnazjalnych; ✓ migracje osób młodych i wykształconych w poszukiwaniu lepszych warunków pracy i życia; ✓ rozdrobnienie gospodarstw rolnych; ✓ brak innowacji w rolnictwie; ✓ niski poziom specjalizacji rolniczej; ✓ ograniczony rynek zbytu na surowce; ✓ niewystarczająca promocja gminy; ✓ baza noclegowa i gastronomiczna; ✓ słaby rozwój agroturystyki; ✓ niewystarczająca liczba nowych inwestycji; ✓ brak oferty dla inwestorów, ✓ brak sieci gazowej; ✓ konieczność modernizacji istniejącej infrastruktury m.in. wodnokanalizacyjnej.
--	---

gospodarczej; ✓ prorozwojowa polityka gminy.	
SZANSE	ZAGROŻENIA
✓ poprawa stanu i rozwój rolnictwa dzięki wsparciu z Unii Europejskiej; ✓ korzystne położenie geograficzne; ✓ położenie w województwie dynamicznie rozwijającym się;	✓ wzrost bezrobocia, frustracji społecznych, ubożenie społeczeństwa; ✓ starzenie się społeczeństwa; ✓ brak wolnych zasobów w budżecie gminy; ✓ brak atrakcyjnej oferty dla

✓ rozwój małej przedsiębiorczości; ✓ rozwój turystyki i rekreacji ze szczególnym wykorzystaniem doliny rzeki Widawki, powstanie szlaków turystycznych; ✓ inwestycja w odnawialne źródła energii; ✓ szersze wspieranie działań kulturalnych, artystycznych, ✓ poprawa warunków do rozwoju przedsiębiorczości; ✓ wsparcie aktywności gospodarczej i zawodowej mieszkańców gminy; ✓ pojawienie się nowych technologii; ✓ poprawa konkurencyjności gospodarki rolnej; ✓ rozwój i wdrażanie nowych technologii i innowacji w rolnictwie; ✓ wzrastająca świadomość ekologiczna; ✓ tworzenie gospodarstw agroturystycznych; ✓ prorozwojowa polityka powiatu, nastawiona na współpracę z gminami; ✓ konkurencyjne ceny gruntów zachęcające potencjalnych inwestorów zewnętrznych.	nowoosiedlających się; ✓ bliskość miasta może spowodować odpływ ludzi z terenu gminy; ✓ ograniczone tempo rozwoju gospodarczego; ✓ konkurencja ze strony innych gmin; ✓ brak efektywnej polityki państwa wspierającej sektor małych i średnich przedsiębiorstw; ✓ niestabilna polityka rolna; ✓ wahające się ceny produktów rolnych; ✓ wysokie koszty stworzenia i utrzymania nowych miejsc pracy; ✓ duża konkurencja w aplikowaniu o środki europejskie; ✓ zjawisko migracji zarobkowej; ✓ postępujące zanieczyszczenie środowiska; ✓ rosnące natężenie ruchu drogowego; ✓ rosnące zagrożenie klęskami naturalnymi.
---	--

7 Wizja rozwoju

Gmina Kodrąb jest miejscem, które posiada potencjał do rozwoju przedsiębiorczości oraz rolnictwa, a także walory przyrodnicze pozwalające na rozkwit agroturystyki.

Wizja: *Gmina Kodrąb – nowoczesna gmina rolnicza, ciesząca się zainteresowaniem zewnętrznych inwestorów, w której mieszkańcy rozwijają własne projekty inwestycyjne, cieszą się wysoką jakością życia, zwiększają gospodarkę agroturystyczną*

Misja: *Zrównoważony rozwój sektora rolnictwa, usług i turystyki, pozwalający na rosnące zadowolenie społeczeństwa, wynikające z pojawiających się nowych możliwości realizacji własnych pomysłów*

8 Strategiczna polityka rozwoju

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy społeczno - gospodarczej, analizie badań ankietowych, podsumowania spotkań i wywiadów z władzami gminy, pracownikami urzędu gminy w Kodrębie zostały zdefiniowane cztery główne wyzwania.

Wyzwania:

1. *Zadowalająca infrastruktura techniczna w gminie;*
2. *Konkurencyjne gospodarstwa rolne;*
3. *Rozwijająca się gospodarka lokalna;*
4. *Zwiększenie zadowolenia i* .

Rozwój gminy do 2023 roku został ukierunkowany na dynamiczny i innowacyjny rozwój rolnictwa, stworzenie oferty rekreacyjno-turystycznej, poprawę warunków do zamieszkania i wypoczynku.

W celu ukazania hierarchii i powiązań łączących poszczególne poziomy planów operacyjnych, opisano je w następującym układzie:

- _____?),
- cele strategiczne i operacyjne (w jaki sposób to osiągniemy?),
- _____?).

Strategia Rozwoju Gminy Kodrąb ok

_____ na wytypowane główne wyzwania rozwojowe. Do tego zdefiniowanych zostało 20 celów, którym przypisano do realizacji 19 projektów o charakterze twardym (inwestycyjnym) i miękkim (informacja, promocja, szkolenia).

Wyzwanie 1. Zadowalająca infrastruktura techniczna w gminie

Cel strategiczny: Rozwój infrastruktury

Cel 1.1. Budowa i modernizacja dróg lokalnych (gminnych i powiatowych);

Cel 1.2. Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej;

Cel 1.3. Efektywność energetyczna w gminie - rozwój i promocja odnawialnych źródeł energii - termomodernizacja budynków użyteczności publicznej;

Cel 1.4. Uporządkowane przez gminę stanu własnościowego gruntów;

Cel 1.5. Rozwój i poprawa stanu infrastruktury informatycznej;

Cel 1.6. Zagospodarowanie terenu gminy- wybudowanie świetlicy wiejskiej;

Cel 1.7. Rozbudowa istniejącej infrastruktury - modernizacja i zmiana sposobu użytkowania budynku OSP w Kodrębie.

Wyzwanie 2. Konkurencyjne gospodarstwa rolne

Cel strategiczny: Rozwój rolniczy

Cel 2.1. Zwiększenie liczby konkurencyjnych gospodarstw rolnych;

Cel 2.2. Efektywna absorpcja środków unijnych na rozwój rolnictwa;

Cel 2.3. Wdrażanie i rozwój innowacji w rolnictwie;

Cel 2.4. Powstawanie gospodarstw proekologicznych.

Wyzwanie 3. Rozwijająca się gospodarka lokalna

Cel strategiczny: Atrakcyjna i przedsiębiorcza gmina Kodrąb

Cel 3.1. Wsparcie przez samorząd lokalny rozwoju lokalnej przedsiębiorczości;

Cel 3.2. Promocja gospodarcza gminy - wyznaczenie terenów pod działalność gospodarczą;

Cel 3.3. Stworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju przedsiębiorczości dzięki popularyzacji możliwości aplikowania o fundusze UE;

Cel 3.4. Wspieranie tworzenia grup producenckich;

Cel 3.5. Tworzenie szans dla rozwoju małego biznesu poza obszarem rolnictwa.

Wyzwanie 4. Zwiększenie zadowolenia i jakości życia mieszkańców

Cel strategiczny: Wysoka jakość życia mieszkańców gminy

Cel 4.1. Promocja i przechodzenie na gospodarkę niskoemisyjną - likwidacja źródeł niskiej emisji w budynkach użyteczności publicznych oraz w prywatnych;

Cel 4.2. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa w gminie;

Cel 4.3. Poprawa jakości obsługi medycznej;

Cel 4.4. Aktywne i zintegrowane społeczeństwo gminy – zwiększenie aktywności mieszkańców w życiu społecznym i gospodarczym;

Cel 4.5. Zachęcanie do korzystania z oferty kształcenia podnoszących kwalifikacje - kursy, szkolenia;

Cel 4.6. Edukacja społeczna i promowanie zachowań chroniących środowisko i przestrzeń gminy - podnoszenie świadomości mieszkańców gminy w obszarze ekologii, dbania o środowisko naturalne np. poprzez kampanie informacyjne, warsztaty, wykonanie nasadzeń, uporządkowanie terenów.

Zadania inwestycyjne:

<u>Nazwa zadania:</u> Budowa oczyszczalni ścieków i kanalizacji sanitarnej w miejscowości Dmenin	
Uzasadnienie	Budowa kanalizacji sanitarnej jest kluczowa z punktu widzenia ochrony środowiska oraz spełnienia przez Polskę dyrektywy z 21 maja 1991 r. dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych (91/271/EWG). Nakłada ona na nie obowiązek zapewnienia zbiorczego odbioru nieczystości zgodnie z normami UE, np. przez założenie kanalizacji.
Opis	Planowane jest wybudowanie nowej oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacji sanitarnej dla miejscowości Dmenin. Planowana inwestycja dotyczy oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacji sanitarnej.
Źródła finansowania	PROW, WFOŚiGW, budżet gminy

<u>Nazwa zadania:</u> Budowa sieci wodociągowej Józefów-Młyńczysko dł. 0,68 km	
Uzasadnienie	W gminie sukcesywnie realizowany jest program budowy sieci wodociągowej. Polska jest zobowiązana dyrektywami unijnymi do wybudowania sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej.
Opis	Planowana inwestycja będzie polegała na budowie wodociągu o długości 0,68 km.
Źródła finansowania	WFOŚiGW, budżet gminy

<u>Nazwa zadania:</u> Budowa sieci wodociągowej w miejscowościach Hamborowa i Olszowiec	
Uzasadnienie	W gminie sukcesywnie realizowany jest program budowy sieci wodociągowej. Polska jest zobowiązana dyrektywami unijnymi do wybudowania sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej.
Opis	Planowana inwestycja będzie polegała na budowie wodociągu o długości 3100 m.
Źródła finansowania	PROW, WFOŚiGW, budżet gminy

<u>Nazwa projektu:</u> Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	
Uzasadnienie	Część miejscowości na terenie gminy z uwagi na rozproszoną zabudowę nie będzie miała możliwości do podłączenia się do zbiorczej sieci kanalizacji sanitarnej. Z finansowego punktu widzenia najlepszym możliwym rozwiązaniem jest budowa przydomowych oczyszczalni ścieków.
Opis	Planowana jest realizacja inwestycji, w tych miejscowościach, gdzie nieopłacalna jest budowa sieci kanalizacyjnej. Mieszkańcy korzystając ze wsparcia ze środków WFOŚiGW w Łodzi będą także mogli starać się o dofinansowanie planowanej inwestycji.
Źródła finansowania	PROW, WFOŚiGW w Łodzi, budżet gminy, środki prywatne

<u>Nazwa zadania:</u> Budowa świetlicy wiejskiej w Zakrzewie i Lipowczycach	
Uzasadnienie	Na terenie gminy Kodrąb w chwili obecnej nie ma gminnego ośrodka kultury, taką rolę w poszczególnych miejscowościach mogą pełnić świetlice wiejskie
Opis	Planowane są działania polegające na budowie świetlic, które będą pełniły funkcję aktywizującą mieszkańców, będą służyć do organizacji spotkań, imprez, zajęć dla dzieci i dorosłych
Źródła finansowania	PROW, budżet gminy

<u>Nazwa zadania:</u> Modernizacja dróg gminnych, powiatowych	
Uzasadnienie	Układ drogowy na terenie gminy jest przeciążony poprzez zwiększające się z roku na rok natężenie ruchu, co sprawia, że stan nawierzchni dróg lokalnych wymaga ciągłych modernizacji i remontów.
Opis	1. Przebudowa drogi gminnej Nr 112256 E Przydatki Dmenińskie - Teodorów Duży; 2. Przebudowa drogi gminnej nr 112258 E Zapolice - Kol. Rzejowice I etap; 3. Przebudowa drogi gminnej nr 112263 E Łagiewniki – Zakrzew; 4. Przebudowa ulicy Nowej w Kodrębie; 5. Przebudowa ulicy Parkowej w Kodrębie; 6. Remont drogi gminnej Brodek-Zalesie dł. 1,0 km; 7. Remont drogi gminnej Chaba – Klizin; 8. Remont drogi gminnej Gosławice-Zabłocie dł. 1,7 km; 9. Remont drogi gminnej w Zakrzewie; 10. Remont drogi gminnej w Zalesiu dł. 1,3 km; 11. Remont ul. Sadowej i ul. Górnej w Kodrębie (od ul. Sadowej do drogi krajowej)
Źródła finansowania	PROW, Narodowy Program Przebudowy Dróg Lokalnych, budżet gminy

<u>Nazwa zadania:</u> Rozbudowa i zmiana sposobu użytkowania istniejącego budynku strażnicy OSP na Gminny Ośrodek Kultury w Kodrębie z zapleczem OSP	
Uzasadnienie	Na terenie gminy Kodrąb w chwili obecnej nie ma Gminnego Ośrodka Kultury. Jego powstanie jest bardzo potrzebne, ponieważ pełniłby funkcję integracyjną i rozwojową dla mieszkańców poprzez organizację imprez, organizację zajęć na dzieci, młodzieży i dorosłych.
Opis	Planowana inwestycja obejmuje modernizację i rozbudowę istniejącego budynku OSP oraz zmianę jego użytkowania
Źródła finansowania	PROW, WFOŚiGW , budżet gminy

<u>Nazwa zadania:</u> Termomodernizacja budynku administracyjnego Urzędu Gminy w Kodrębie	
Uzasadnienie	Zgodnie z realizacją pakietu klimatycznego Polska i gminy są zobowiązane do redukcji emisji CO ₂ , źródeł niskiej emisji, przechodzenia z paliwa konwencjonalnego (węgiel, miał, ekogroszek) na odnawialnego źródła energii, termomodernizację obiektów - docieplenia ścian, dachów, wymianę instalacji wewnętrznych.
Opis	Planowana inwestycja obejmować będzie głęboką termomodernizację budynku administracyjnego Urzędu Gminy zgodnie z zaleceniami wynikającymi z audytu energetycznego
Źródła finansowania	WFOŚiGW w Łodzi, budżet gminy

<u>Nazwa zadania:</u> Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej w gminie – gminne ośrodki zdrowia	
Uzasadnienie	Zgodnie z realizacją pakietu klimatycznego Polska i gminy są zobowiązane do redukcji emisji CO ₂ , źródeł niskiej emisji, przechodzenia z paliwa konwencjonalnego (węgiel, miał, ekogroszek) na odnawialnego źródła energii, termomodernizację obiektów - docieplenia ścian, dachów, wymianę instalacji wewnętrznych.
Opis	Planowana inwestycja obejmować będzie głęboką termomodernizację budynków zgodnie z zaleceniami wynikającymi z audytu energetycznego
Źródła finansowania	WFOŚiGW w Łodzi, RPO WŁ, budżet gminy

<u>Nazwa zadania:</u> E – administracja w gminie Kodrąb	
Uzasadnienie	Cyfryzacja administracji jest jednym z kluczowych obszarów do poprawy w perspektywie 2014 – 2020 w urzędach ciąży obowiązek wprowadzenia elektronicznego obiegu dokumentów i umożliwienie petentom załatwianie spraw urzędowych w sposób elektroniczny
Opis	Planowane są działania związane z wprowadzeniem elektronicznych usług publicznych, elektronicznego obiegu dokumentów w urzędzie, które wynikają z ustawowych obowiązków
Źródła finansowania	RPOWŁ, Program Polska Cyfrowa, budżet gminy

<u>Nazwa zadania:</u> Instalacja odnawialnych źródeł energii w budynkach użyteczności publicznej oraz prywatnych	
Uzasadnienie	Gminy są zobowiązane do redukcji emisji CO ₂ , źródeł niskiej emisji, przechodzenia z paliwa konwencjonalnego na odnawialnego źródła energii. Efektem tych działań będzie zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego, a w szczególności poprawa zaopatrzenia w energię na terenach o słabo rozwiniętej infrastrukturze energetycznej. Wzrost udziału odnawialnych źródeł energii przyczyni się do poprawy efektywności wykorzystania i oszczędzania zasobów surowców energetycznych oraz poprawy stanu środowiska poprzez redukcję emisji zanieczyszczeń do atmosfery, gleby i wód oraz redukcję ilości wytwarzanych odpadów.
Opis	Planowane działania w zależności od potrzeb, wyników audytów energetycznych mogą objąć instalacje pomp ciepła, solarów, fotowoltaiki, małych biogazowni rolniczych, kotłów biomasowych.
Źródła finansowania	RPO WŁ, PROW, WFOŚiG w Łodzi, NFOŚiGW w Warszawie, finansowanie przez stronę trzecią - TPF, budżet gminy

<u>Nazwa zadania:</u> Instalacja energooszczędnego oświetlenia ulicznego	
Uzasadnienie	Energooszczędne oświetlenie uliczne i wewnętrzne przyczyni się do poprawy stanu środowiska i oszczędności dla użytkowników
Opis	Planowana jest wymiana starych rtęciowych, sodowych lamp ulicznych oraz świetlówek w budynkach użyteczności publicznej
Źródła finansowania	WFOŚiGW, TPF - finansowanie przez stronę trzecią

<u>Nazwa zadania:</u> Promocja możliwości inwestowania w gminie poprzez stworzenie oferty inwestycyjnej- katalog, informacja na stronie internetowej gminy	
Uzasadnienie	Rozwój przedsiębiorczości, powstawanie nowych firm oraz miejsc pracy wymaga sprzyjających warunków dla inwestorów zewnętrznych.
Opis	Możliwe do realizacji będą działania polegające na wyznaczeniu terenów pod działalność gospodarczą, stworzenie terenów pod przyszłe inwestycje, promocja gminy - katalogi, foldery, prezentacje, informacje na stronie internetowej.
Źródła finansowania	RPO WŁ, budżet gminy, środki prywatne

<u>Nazwa zadania:</u> Organizacja spotkań, szkoleń dla lokalnych przedsiębiorców na temat możliwości aplikowania o środki z Unii Europejskiej	
Uzasadnienie	Istnieje duża potrzeba w zakresie podnoszenia świadomości i kompetencji w pozyskiwaniu funduszy Unii Europejskich.
Opis	Planowane są cykle spotkań, konsultacji. W Urzędzie Gminy będą opublikowane aktualne informacje na temat konkursów i szkoleń w tych obszarach.
Źródła finansowania	Urzędem Marszałkowskim w Łodzi, ARiMR

<u>Nazwa zadania:</u> Promocja gminy – cykliczne imprezy kulturalne, sportowe	
Uzasadnienie	Istnieje potrzeba opracowania kalendarza imprez w gminie, tak aby zawierał różne wydarzenia dla zróżnicowanego odbiorcy.
Opis	Planowane jest stworzenie stałego kalendarza imprez na terenie gminy skierowanego do zróżnicowanego odbiorcy, większa promocja istniejących imprez
Źródła finansowania	PROW, budżet gminy

<u>Nazwa zadania:</u> Stworzenie siłowni zewnętrznych	
Uzasadnienie	Coraz większa świadomość i chęć społeczeństwa dotycząca uprawnia sportu sprawia, że tego typu miejsca cieszą się dużą popularnością, a aktualnie nie ma tego typu miejsc w gminie
Opis	Lokalizacja: Kodrąb, Dmenin, Rzejowice
Źródła finansowania	PROW, budżet gminy

<u>Nazwa zadania:</u> Organizacja szkoleń/kursów dla mieszkańców gminy w zakresie kompetencji cyfrowych	
Uzasadnienie	Rozwój usług cyfrowych sprawia, że istnieje coraz większa potrzeba na upowszechnianie korzystania z Internetu i rozwój kompetencji cyfrowych zwłaszcza u osób starszych i z grup wykluczonych: bezrobotni, niepełnosprawni.
Opis	Planowane działania będą się koncentrować na zwiększeniu wykorzystania ICT, podniesieniu świadomości w zakresie korzyści z wejścia w świat cyfrowy (np. możliwość załatwiania spraw urzędowych), zwiększeniem poczucia zaufania do świata cyfrowego przez działania edukacyjne dotyczące zagrożeń w sieci i sposobów ich uniknięcia (np. prawa konsumenta, ochrona danych osobowych w sieci, edukacja medialna).
Źródła finansowania	RPO WŁ, PROW, Polska Cyfrowa, budżet gminy

<u>Nazwa zadania:</u> Edukacja ekologiczna mieszkańców gminy	
Uzasadnienie	Pogarszający się stan środowiska naturalnego w Polsce sprawia, że należy dołożyć starań, aby podnieść świadomość mieszkańców w zakresie zachowań proekologicznych
Opis	Podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej, promowanie zasad zrównoważonego rozwoju może się odbyć poprzez kampanię informacyjną, organizację spotkań, warsztatów
Źródła finansowania	WFOŚiGW, budżet gminy

<u>Nazwa zadania:</u> Wdrożenie programu usuwania azbestu na terenie gminy	
Uzasadnienie	Głównym celem jest usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest do 2032 r. Polska jest pierwszym krajem w Unii Europejskiej, która podjęła wyzwanie wycofania użytkowania wyrobów zawierających azbest
Opis	Głównym zadaniem jest usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest, minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju, likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.
Źródła finansowania	WFOŚiGW, środki prywatne

9 Realizacja strategii

Zarealizację Strategii Rozwoju Gminy Kodrąb na lata 2015 - 2023 będzie odpowiedzialny Urząd Gminy , na którego czele stoi wójt. Poszczególne cele i zadania inwestycyjne zostaną przydzielone do komórek organizacyjnych urzędu zorganizowanych w postaci referatów oraz jednostek organizacyjnych. Nadrzędną rolę będzie ogrywał Referat Infrastruktury, Rolnictwa, Środowiska i Zamówień Publicznych.

10 Źródła i instrumenty finansowe realizacji Strategii

Nowa perspektywa finansowa Unii Europejskiej na lata 2014 - 2020 stwarza duże możliwości realizacji celów zawartych w strategii poprzez pozyskiwanie funduszy strukturalnych Unii Europejskiej. Poza budżetem własnym gminy przewidzianym na inwestycje do dyspozycji gminy i pozostałych interesariuszy będą:

1. Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego;
2. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich;
3. Program Operacyjny Cyfrowa Polska;
4. Fundusze Norweskie i EOG;
5. Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi.

11 System monitorowania Strategii

Strategia jest dokumentem, który należy monitorować i w miarę potrzeb aktualizować, tak żeby przez cały okres w kontekście celów i zadań opracowanie nie traciło swojej aktualności. W celu stałych działań monitoringowych zostanie powołany zespół roboczy ds. monitoringu strategii, składający się z osób odpowiedzialnych za wdrażanie zaplanowanych zadań. System monitorowania i ewaluacji jest istotnym wymogiem, stawianym dokumentom szczebla strategicznego i ma koncentrować się na weryfikacji postępów we wdrażaniu oraz osiąganiu założonych celów. Gromadzenie i interpretacja danych dotyczących strategii pozwala na bieżące korekty działań komórek organizacyjnych i osób wdrażających strategię w razie wystąpienia nieprawidłowości.

Monitoring wdrażania strategii służy:

- kontroli postępu realizacji poszczególnych projektów wyznaczonych w ramach poszczególnych celów strategicznych;
- trudności w ich realizacji;
- ocenie zaangażowania komórek organizacyjnych i osób odpowiedzialnych za ich wdrażanie;
- weryfikacji zgodności z założonymi celami;
- środków.

12 Bibliografia i netografia

1. Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Kodrąb na lata 2007 – 2013;
2. Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020;
3. Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014 - 2020;
4. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2015 - 2020;
5. Strategia Rozwoju Powiatu Radomszczańskiego 2020;
6. igeomap.pl;
7. kodrab.akcessnet.net;
8. mojepanstwo.pl;
9. bazy.ngo.pl;
10. radomsko24.pl;
11. lodzkie.travel;
12. bip.kodrab.akcessnet.net;
13. dmenin.republika.pl.